

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

LIETUVIŲ DIENA PASAULINĖJ PARODOJ

Liepos 16-tą Pasaulinėj Parodoj, Chicagoj, įvyksta Lietuvių Diena. Apie jos programą skaitytojai ras kitose vietose. Kaip ir buvo tikėtasi, tos dienos iškilnėse rengiasi gausingai dalyvauti ne vien tik Chicago, bet ir iš kitų artimų ir tolimų kolonijų lietuviai. Šią savaitę pilni keliai lietuviškų "padvadų" vykstančių Chicago link.

Nuo Lietuvių Dienos pasisekimo priklauso lietuvių geras ar prastas užsirekomendavimas plačios Amerikos ir užsienio žmonių akys, nes Pasaulinė Paroda lanko šimtai tūkstančių amerikiečių ir iš kitų šalių atvykusių turistų.

Liepos 6-tą Lietuva ir Sovietų Rusija pasirašė nepuolimo sutartį.

Pereitą savaitę du įžymūs Wyoming Klonio lietuviai klebonai minėjo savo kunigystės 25-kių metų (sidabrinis) jubiliejus. Tai kun. Jurgis Inčūra, Kingstono Šv. Marijos par. klebonas, ir kun. Antanas Ežerskis, Miners Mills Šv. Pranciškaus par. klebonas. Abu jubiliejausiai turi didelių nuopelnų ne tik savo parapijoms, bet ir mūsų lietuviškoms katalikiškoms organizacijoms, draugijoms ir spaudai.

TEISEJAS FINE KANDIDATAS

Spaudoje pasirodė žinios, kad būsimuose rinkimuose į Pensilvanijos gubernatorių bus išstatyta populiarus Luzerne apskrityje teisėjo juristo John S. Fine kandidatūra. Jį stipriai remia dabartinis gubernatorius ir nepriklausomieji republikonai. Ta proga galima pažymėti, kad teisėjas Fine gerai pažįsta lietuvių ir mūsų reikalus.

RAMINA UZDARYTU BANKŲ DEPOZITORIUS

Pensilvanija steito bankinio departamento sekretorius W. D. Gordon paskelbė, kad pakilus įvairių daiktų kainoms, uzdarytu bankų depozitoriai turės daugiau naudoti.

Iki šiol iš tokių uzdarytu bankų išmokėta \$50,953,180, o \$9,818,059 stovi ant rankų išmokėjimui.

142 uzdaryti bankai uzdarymo metu turėjo \$369,358,908 turto (sulig book value), ir \$227,746,174 depozitų. Dabartiniu laiku minėtų bankų turtas (sulig book value) yra \$253,131,630, o depozitų suma (balansas) \$143,310,912.

Thompson, Conn. — Liepos 4-tą čia įvyko Naujos Anglijos Lietuvių Diena, kuri puikiai pavyko. Žmonių suvažiavimą tūkstantinės minios, programa išpildyta plati ir įdomi. Pelno irgi bus.

Dievo Kūno procesija Kaune buvo nepaprastai graži. Prasiėjo bazilikoje, antra stotis buvo studentų bažnyčioje, trečioji Marijonų bažnyčioje. Dalyvavo karo policija, 2 pulkas, aviacija, gusarai. Procesijoje buvo 30,000 žmonių. Buvo daug inteligentų.

Chicago, Ill. — Šią savaitę pabrangino duona.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 28

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS, LIEPOS-JULY 13, 1933

VOL.-METAI XVII

LIETUVOS-VOKIETIJOS PREKYBOS SANTYKIAI PAJRO

Kaunas. — United Press pranešimu, Lietuvos ir Vokietijos prekybiniai santykiai labai pablogėjo.

Vokiečių autoritetai, lauziant padarytą prekybos sutartį, uždraudė savo pavaldiniams pereiti sieną Lietuvos pusėn ir čia prisipirkti ūkio produktų, kurie dvigubai pigesni, negu Vokietijoje.

Lietuvos vyriausybė protestavo prieš tokių vokiečių pasielgimą. Vokiečiams nekvepiant dėmesio, Lietuvos vyriausybė padidino muitus daugeliui prekių įvežamų iš Vokietijos. Iš to kilo rimtesnis komplikatas.

Vokiečių prekybos delegacija, kuri ilgą laiką vedė derybas, apleido Kauną. Lietuvos autoritetai yra tos nuomonės, kad derybos negreit atsinaujins ir vargu jos duotų kokius rezultatus.

Lietuva vis daugiau pakrypsta į ekonominius santykius su Anglija, kurie abiem pusėm numato palankesnius rezultatus. Užsienio reikalų ministeris Zaurius tuo tikslu rengiasi vykti į Londoną ir derėtis su Anglijos autoritetais.

Išgalėjus naziams ir politiniai santykiai su Vokietija nustoja buvusio sklandumo. Lietuvoj rimčiau pradeda kalbėti ir svarstyt Pabaltijos šalių sąjungos reikalas, kurios tikslas būtų atsispirti prieš didžiųjų šalių ekonominę ir politinę įtaką.

Tokio, Japonija. — Rengs agentūros pranešimu, birželio 14-tą sovietų vandenys nukauti 3 japonai žvejai. Liepos 8-tą rusai užgrobė japonų žvejų valtį "Kotohira Maru" su 20 žvejų. Japonai protestuoja.

NAUJA ŽMOGVAGIŲ AUKA

Albany, N. Y. — Liepos 7-tą žmogvagiai pagrobė John J. O'Connell, Jr., 24 metų amžiaus, ir reikalauja \$250,000 išpirkimo.

Apie pagrobimą giminės paskelbė tik į penktą dieną. Žmogvagiai grasino savo auką nužudyti, jeigu giminės nesilaikys jų "įsakymų." O'Connell broliai Edward ir Dan yra įžymūs demokratų partijos lyderiai.

Medvilnės industrijoj dirba apie 400,000 darbininkų. Įvedus naują kodeksą, darbininkų skaičius padidės.

LAKŪNAS MATERN GYVAS

Adadir, Chukotka, Siberija. — Liepos 7-tą Ameriką pasiekė kelių žodžių pranešimas, kad lakūnas Jimmie Matern, iš Texas, yra gyvas.

Birželio 4-tą jis pasikėlė iš New Yorko į kelionę aplink pasaulį. Jo siekiu buvo sumušti visus greitumo rekordus.

Birželio 14-tą jis iš Kabarovsko, Siberijoje, pasikėlė kelionėn į Nome, Alaską, ir buvo dingęs. Manyta, kad jis žuvo. Tik štai po 23-jų dienų gauta pranešimas, kad jis gyvas. Jis buvo priverstas nusileisti izoliuotam Siberijos kampely iš kur negreit galėjo apie save pranešti žinią.

"PRATRŪKUSIŲ" DEBESŲ LIETAUS PASEKOS

Denver, Pa. — Liepos 7-tą Jefferson'o apskrity buvo dideli lietūs.

Netoli Morrison atrasta vienos prigėrusios moteriškės ir vieno vyriškio kūnai.

Vanduo išplėvė kelius, nunešė upelių tiltus, sunaikino javų dirvonus ir kitokių nuostolių pridarė.

Ganyklose prigėrė daugybė gyvulių. Tuzinai automobilių buvo nunešti į grebes ir upelius.

OLŠAUSKĄ NUŽUDĖ KAIMYNAS?

Kun. Konst. Olšausko nužudymas sukėlė platų atbalsį ne tik Lietuvoj, bet ir užsieny. Jį paminėjo visų mūsų kaimynų spauda ir kai kurios užsienio radio stotys. Krašte kai kurie laikraščiai iš to stengiasi padaryti didelę "sensaciją" ir nemenką biznį, visą dalyką smarkiai išpūsdami ir nemaža nyo savęs pridėdami.

Teko sužinoti, kad nužudymo aplinkybės atsidėjus aiškina mos toliau ir, nors su dideliu vargu, privedė prie kai kurių teigiamų davinių, nors žmogžudys, iš paviršiaus pažiūrėjus,

beveik jokių pėdsakų nepaliko. Krim. policijos valdininkams smulkiai susipažinus su velionies privačiu gyvenimu, žmonėmis, raštais, laikais etc., pradėjo aiškėti, kad jis yra nužudytas artimo žmogaus, gerai pažinusio jo gyvenimą ir ipročius, iš keršto. Žmogžudį vaikas pamatė tik tada, kai Olšauskas iškrito iš vežimo. Žmogžudys buvo su kauke. Paleidęs šūvį, jis susiritęs peršoko per griovelį ir dingo artimiausios krumos. Ekspertiza nustatė, kad šūvis paleistas iš vokiečių kairiško šautuvo. Kad Olšauską nužudė, įtariamas vienas jo kaimynas, kurį policija suėmė ir kvočia. Su velioniu jis pykdavosi ir žadėdavo atkeršyti.

DINAMITAVO BOYLAN'O NAMUS

Liepos 5-tą anksti rytą da nesuimti elementai prie UMW 1-o distrikto prezidento John Boylan namo padėjo stiprią bombą.

Sprogdama dideliu trenksmu bomba gerokai apardė namą. Boylan, jo žmona ir du vaikučiai išliko sveiki.

Boylan gyvena 2411 Boulevard Ave., Scranton.

Sprogdinimas, be abejonės, vykdintas politiškais sumetimais. Tokių aktų paskutiniiais laikais būna dažnai ir sprogdintojai dingsta be pėdsakų.

Bradford, Pa. — Birželio 7-tą Erie ligoninėj mirtinai apdegė Miss Rose Phillips, 30 m. Manoma, kad jos lova užsidedė nuo cigareto.

Dayton, Ohio. — Liepos 8-tą Cincinnati ir Lake Erie karas suvažiņėjo automobilių, kuriuo važiuo 7 asmenys. 5 užmušė ant vietos, 2 sunkiai sužeidė.

New York. — Bankierius W. Harriman, kurį teisia už bankines suktybes, teisinasi, kad dėl nervų ligos jis nežino, ką yra padaręs.

New York. — Liepos 8-tą trys banditai, iš kurių vienas buvo pasirėdęs policistu, užpuolė Corn Exchange Bank and Trust Co. ir pagrobė virš dvidešimt tūkstančių dolerių pabėgo.

Boston, Mass. — Liepos 10-tą autas pranešimas, kad prie Inishofin salų, Airijoje, prigėrė Harvardo universiteto archeologijos profesorius Porter.

Canonsburg, Pa. — Liepos 10-tą Mrs. Leona Packard, 45 m., gelbėdama iš degančio namo savo kūdikį, žuvo ugnį kartu su kūdikiu. Tėvas ir 6 kiti vaikai suspėjo pabėgti.

Springfield, Ill. — Liepos 10-tą Illinois steito konferencija ratifikavo (užgyrė) Kongreso rezoliuciją atšaukiančią 18-tą Amendmentą (prohibicijos įstatymą).

Kaunas. — Valdžiai uždarius socialdemokratų partijos organą "Socialdemokratą", partija rengiasi išleisti kitą laikraštį pavadinimą "Darbo Balsas."

BOMBA SUDRASKĖ TRIS VAIKUS

Birželio mėn. 19 d. ties Kaunu, Pažaislio valsčiuj, įvyko šurpi nelaimė. Trys Amelių ir Varnių kaimų vaikai: J. Sapažinskas — 11 metų, o jo brolis — 10 metų ir sesutė — 8 metų bežaisdami laukuose, rado neprosiugią bombą. Bekrapštinėjant bomba sprogo ir visus tris vaikus užmušė vietoje.

PERKŪNO PIKTADARYBĖS

Liškiaus valsčiuj, Vilkiantiūnio kaime perkūnas trenkė į Ant. Zakarecko namus ir juos sudegino. Suplėškėjo gyv. namas ir tvartas. Drauge sudegė perkūno pritrėnkti pats A. Zakareckas ir jo sesuo Veronika. Zakareckas turėjo 31 metus amžiaus, o sesuo — 24.

LIETUVIŲ DIENA PASAULINĖJ PARODOJ, CHICAGOJ

SVARBUS PRANEŠIMAS LIETUVIŲ VISUOMENEI

Artinantis lietuvių Pasaulinės Parodos dienai, daugelis lietuvių iš tolimų Amerikos miestų, Kanados ir kitų valstybių rengiasi atvažiuoti į Chicago. Tad daugelis iš jų nori patirti visas smulkmenas iš kalno apie lietuvių rengiamą Pasaulinę Parodos Dieną, liepos 16 d.

Visą parodą ir koncesijas galima pamatyti už \$16

Įvairūs asmenys platina nepamatuosius gandus, kad Chicago Pasaulinę Parodą pamatyti vietnam asmeniui kainuos \$85.00, \$100.00 ar daugiau, bet Pasaulinė Paroda praneša, kad suaugusiam žmogui pamatyti visus paviljonus, parodas ir aplankyti ar pasinaudoti visomis esamomis koncesijomis — kainuos \$26.20.

Į tą sumą įeina \$3 kainuojantis pasivažinėjimas diržabliu, kitas \$3.00 pasivažinėjimas aeroplanu, valandos laiko važinėjimas po parodą kinietiškuose vežimuose, pusę valandos užtrunkantis pasivažinėjimas "roller" kėdėje, kelionė laiveliu po parodos lagūną ir pasivažinėjimas gondoloje.

Be tų įvairių pasivažinėjimų, be kurių kiekvienas noris parodą pamatyti gali lengvai apsieiti, bet aplankydamas visas apmokamas koncesijas, suaugęs žmogus praleistų \$16.65.

60 procentų paviljonų galima pamatyti už 50 centų. Apie 60 proc. paviljonų ir parodų P. Parodoje galima pamatyti veltui. Veltui galima aplankyti nepaprastai įdomius eksponatus užlaikancius paviljonus, Hall of Science, Travel and Transport Building, Electrical Group, Hall of State ir didelę daugybę kitų. Tie neapmokami paviljonai yra geriausi ir naudingiausi parodoje.

Lietuvių Dienos programa liepos 16-tą

Jungtinis Chicago lietuvių dainininkų choras siekia 700 ir vedamas Antano Pociaus, 100 narių orkestras, vedamas K. Steponavičiaus, Juozas Babravičius ir keturios baletų grupės išpildys marga, turtingą ir gražią programą, kurią lietuviai patieks tūkstantams Pasaulinės Parodos lankytojų.

Kalbas sakys Ministeris Balutis, prof. Benders ir komiteto pirmininkas F. Mastauskas. Prof. H. W. Bender, didelis lietuvių draugas ir vienas žymiausių lietuvių kalbos žinovų pirmu kartu prabilis į tūkstantinę minią lietuvių tautos žmonių, kuriuos jis taip pamėgo palaikydamas kontaktą su jais mokslu reikalais. Programa bus perduodama ir stambesnius Jungtinių Valstybių centrus per National Broadcasting System radio stotis.

Lietuvių Dienos programa įvyks Court of Hall of Science.

Plati sporto programa. Muzikalė ir kalbų programa nusitęs nuo 2-ros po pietų iki 5:00 vakaro. Tuojuo po to Parodos lagūnoje įvyks Lietuvių Sporto programa, kurioje dalyvaus apie 200 išimtinai lietuvių atletų. Sporto programoj, tikima, dalyvaus mėgėjas golfo čempionas pasėliū.

Johnny Goodman, Jack Sharkey, Ed. Krause, žymus footbolo lošėjas Notre Dame universitete ir eilė kitų žymių sportininkų. Sporto dalimi rūpinasi Dr. J. P. Poška.

Sporto programa susidės iš nardymo, gelbėjimo skenduolių demonstracijos vandens polo, kumštynių ir rungtynių. Sporto programa nusitęs nuo 5-kių iki 8-nių vakaro.

Apdovanos Karalaite, jos svitvė ir sveikiausias vaikus. Laike lietuvių iškilnių parodoje komitetas suteiks prizus tipingiausiai ir gražiausiai lietuvaitei — Lietuvių Dienos Karalaitei ir jos 12 mergaičių svitvė sveikiausiai lietuvaitei ir lietuviui berniukui, kuriuos iš tarpo daugelio konkursantų išrinko Amerikos Lietuvių Doktorų draugija Chicagoje.

Lietuvių Dienos Komitetas rengia bankietą liepos 17 d.

Pirmadienį, liepos 17 d. tuojuo po Lietuvių Dienos Pasaulinėje Parodoje, kuri įvyks liepos 16 d. Parodos komitetas rengia iškilmingą vakarą pagerbimui sveičiū, kurie atsilankys Chicagoje Dienos proga.

Vakaras įvyks Knickerbocker viešbutyje, Orientaliame kambaryje, East Walton Place and N. Michigan Boulevard.

Be kalbų, į vakarą įeis programa, kurioje pasirodys Lietuvių Dienos Karalaite su svitve ir kiti Lietuvių Dienos programos dalyviai. Bilietai į vakarą tėra \$1.00. Vietas galima rezervuoti komiteto raštiniėje, 1739 South Halsted St. ir pas visus lietuvių komiteto narius.

ALRK. VARGONINKŲ SA-GOS SEIMAS

Šiuomi skelbiu, kad A. L. R. K. Vargoninkų Sąjungos Seimas įvyks liepos mėn. 17 d., 1933 m. Chicago, Ill.

Seimas prasidės iškilmingomis šv. Mišiomis 9:30 rytą, šv. Jurgio parapijos bažnyčioj, prie 33-cios gatvės ir Auburn Ave. Mišias giedos 4-riais balsais vyrų choras, Missa in Honor. St. Francisci Xaveri — Fr. Witt.

Po pamaldų Seimo sesijos įvyks minėtos parapijos svietinėj.

Kadangi gerb. Chicago muzikai atvykusiems seiman sveičiams parūpins (nemokamas) apstojimui vietas, tad reikalinga iš kalno žinoti atvyksiančių Seiman skaičius. Tuom reikalau pradedamas kontaktas ligi liepos 1 d. pas V. S. C. raštinką, J. Brundžą, 182 High St., Brooklyn, N. Y.

Petrus Petraitis, ALRK. Varg. Saj. Vice Pirm.

LEDAI IŠMUŠĖ 144 HA. PASĖLIŲ

Šiomis dienomis Ukmergės apskr. siautė smarki audra su ledais ir perkūnija. Smarkus vėjas išrovė daug medžių ir sugriovė vieną klotimą.

Stambūs ledai išmušė 144 ha vaus mėgėjas golfo čempionas pasėliū.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

SUSTREIKAVO 30,000 DARBININKŲ

New York. — Liepos 6-tą 30,000 drabužių darbininkų paskelbė streiką reikalaudami didesnių algų ir kitų palengvinimų. Streiko vadai pasitiki, kad prie streiko prisidės apie 50,000 darbininkų.

Darbininkai reikalauja pakelti algas nuo 10 iki 30 procentų. Dabartinė padėtis yra nepakeliamą.

TURĖS BŪT VIENAS KODEKSAS

Nacionalio Atsigaivinimo Akto administratorius H. S. Johnson pareiškė nuomonę, kad minkštos anglies industrijos tvarkymui turės būt paruoštas vienas kodeksas. Atskirų steitų operatoriai turi skirtingų pasiūlymų kas link darbo valandų, dienų ir algų.

Washingtono Mainų Biuro pranešimu, kietos ir minkštos anglies produkcija didėja.

Šiomis dienomis Kauno miesto savivaldybė iš viešųjų darbų atleido 600 darbininkų. Darbai nutraukti tik laikinai.

Philadelphia, Pa. — Liepos 8-tą policija areštavo 100 streikierių, kurie grupavosi prie Walburton Hosiery Co. dirbtuvės. Patrolvagoniai buvo iššaukti iš trijų policijos stočių.

DRĄSI MERGAITĖ

Brookville, Pa. — Liepos 10-tą 9 metų mergaitė Christine Adams išgelbėjo nuo origėrimo savo giminietį 12 metų Bobby McGinnis. Berniukas jau buvo nustojęs įeiti ir nuskenęs ant Long Dam dugno. Mergaitė pasinėrė, sugriebė Bobby už plaukų ir ištraukė į kraštą.

PALEIDO UŽ 10 DOL.

Atlanta, Pa. — Liepos 6-tą žmogvagiai buvo pagrobė First National Bank prezidentą John K. Ottley. Iš pradžių žmogvagiai reikalavo \$40,000 išpirkimo, bet galų gale paleido už \$10.00.

PENKI AMERIKIEČIAI ARESTUOTI

Washington. — Liepos 10-tą gauta pranešimas, kad Palma mieste, Mallorca saloj, ispanų autoritetai uždarė kalėjimą 5 amerikiečių turistams. Juos areštavo, kai vienas iš jų susimušė su civilės gvardijos aficerium.

Lancaster, Pa. — Liepos 9-tą automobilias nelaimėjė žuvo Mrs. Nancy Ebert, 19 metų. Ji su savo vyru Stanley grįžo iš vedybinių atostogų (honeymoon). Soforiavo pats jos vyras.

Camden, N. J. — Liepos 10-tą užsidedė medžių sandėlis. Iš jo ugnis persimetė į trobesius. Viso sudegė apie 20 trobesių.

PRIGERĖ

Kansas City, Mo. — Liepos 8-tą Missouri upėj prigėrė Miss Mildred Wriht ir John A. Moss. Miss Wriht leidosi iš orlaivio žemyn. Jos parašutas dėl kaž kokios priežasties neišsiskleidė ir ji pataikė į upę. Moss mėgino išgelbėti, bet ir pats žuvo. Miss Wright buvo Missouri Pacific geležinkelio iždininko duktė.

LITUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS

GARSAS

Išleina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA:

Am. J. ngt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienio metams \$3.00. Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA

OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign Countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising Rates on application.

"GARSAS"

73 E. SOUTH STREET, (P. O. BOX 421) WILKES-BARRE, PA. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

IŠ KARO FRONTO SU DEPRESIJA

Prasideda San-Francisco—Oakland Bay Tiltlo projekto konstrukcija; \$600,000,000 kelių reikalams; minkštos anglies industrijos kodekso ruošimas; Prezidentas pasirašė medvilnės industrijos kodeksą

Liepos 9-tą Prezidentas Roosevelt Washington spaudė sklendelę (button) ir atidarė San Francisco—Oakland Bay Tiltlo projekto konstrukciją. Naujasis tiltas bus didžiausias visam pasauly. Jis turės 8 ir vieną ketvirtį mylių ilgį. Jis bus tris kartus ilgesnis už dabartinį ilgiausią tiltą — Forth Bridge, Skotijoje. Jo statyba tęsis iki 1937 metų sausio mėnesio. Pastatymas atsisės \$75,000,000. Čia, žinoma, gaus darbo nemažas skaičius inžinierių ir darbininkų.

Federalė vyriausybė ir steitai imasi kelių konstrukcijos, kuriai numatyta išleisti apie \$600,000,000. Atskiruose steituose šiuo reikalu numatyta tiek išlaidų: New Jersey — \$15,000,000; Floridij — \$12,000,000; Kentuckija — \$17,500,000; Ohio — \$26,000,000; Minnesota — \$14,500,000; N. Dakota — \$6,100,000; New Hampshire — \$8,300,000; Wisconsin — \$14,500,000; Missouri — \$40,000,000; Illinois — \$88,000,000; Texas — \$19,000,000; Arkansas — \$9,750,000; Mississippi — \$7,400,000; Maryland — \$7,500,000; Virginia — \$21,000,000; Michigan — \$16,000,000; Maine — \$10,700,000; Indiana — \$15,000,000; Idaho — \$6,250,000; Washington — \$18,656,000; Arizona — \$8,600,000; Kansas — \$13,750,000; Wyoming — \$6,250,000; New Mexico — \$6,800,000; Colorado — \$9,000,000; Oregon — \$14,000,000; Montana — \$8,700,000; Utah — \$6,000.

Pereita savaite Industrijos Atsivimo Akto administratorius Hugh S. Johnson su savo štabu, minkštos anglies operatoriai ir darbininkų atstovai pradėjo rimtai studijuoti ir svarstyti minkštos anglies industrijos kodeksą. Žinoma, darbdaviai ir darbininkų atstovai turi skirtingas pažiūras į darbo valandų nustatymą, algas ir kitus klausimus, tad šis laikas iki administracijai pavyktų kitus skirtumus suderinti ir pagaminti visoms pusėms priimtina kodeksą. Ir patys darbdaviai turi skirtingų nusištatymų, kaip kad yra skirtingos pragyvenimo ir kitos sąlygos skirtinguose steituose, kuriuose minkštos anglies industrija randasi. Šios industrijos kodeksui igijus realnes formas, stengsimės apie jas plačiau paduoti, žinant, kad šioj industrijoj pelno sau duoną tūkstančiai lituvių darbininkų.

Liepos 9-tą Prezidentas Roosevelt pasirašė medvilnės industrijos kodeksą, kuris yra pirmas pagamintas po Industrijos Atsivimo Akto administracijos priežiūra. Šis kodeksas medvilnės dirbtuvėse, Rytuose ir Vakaruose, visiems darbininkams nustato 40 valandų savaitinį darbą. Mažiausios algos bus nuo 12 iki 13 dolerių savaitėje. Šis kodeksas įeis į galę šių metų liepos 17-tą. Svarbu taip pat pažymėt, kad naujas kodeksas panaikina medvilnės industrijoj vaikų darbą. Prezidentas šį kodeksą pasirašė dideliu pasitenkinimu.

Manoma, kad medžio industrijos kodeksas irgi greitai laiku bus užbaigtas.

PASALIO ŠALIŲ EKONOMINĖ KONFERENCIJA ĮRA

Liepos 6-tą ekonominė konferencija, kurioj dalyvauja 66 šalių atstovai, vos tik neišsiskirstė. Tik amerikiečių delegacijos pirmininko Valstybės Sekretoriaus Cordell Hull, Kanados ministerio pirmin. Bennett ir Anglijos Atstovo Neville Chamberlain pastangomis išvengta visiško suirimo.

Am. J. V. ir Anglijai atsisakius šiuo laiku sugrįžti prie aukštinio standartų pinigų ir jų stabilizacijos, "auksinio bloko" šalys pasiūvė išvažiuoti į namus. Prancūzijos, Šveicarijos, Danijos, Holandijos, Belgijos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir kitų šalių delegacijos jau "pakavosi" savo krepšius.

Konferencija turėjo išrišti daugybę problemų, nuo kurių priklauso ekonominio gyvenimo pasitaikymas. Svarbiausiomis yra šios: pinigų ir kredito, kainų, kapitalo, prekybos, maitinimo, skolų ir k.

Tų problemų išrišimui kiekviena šalis turi savotiškų "gyduolių" pasiūlymų formose. Pavyzdin, A. J. V. reikalauja sidabro kainos pakėlimo, internacinionalio kapitalo didesnio judėjimo, maitinimo sumažinimo; Vokietija — prekybos sienų sumažinimo, pinigų pastovumo, grįžimo prie aukso, sumažinimo javų gamybos; Brazilija — atvirų rinkų kavai, "užsalsių" kreditų paluosisavimo; Rusija — prekybinių santykių ir kreditų importui; Skandinavijos šalys (Švedija, Norvegija, Danija) — atviresnių rinkų medžiui, maitinimo sumažinimo; Prancūzija — A. J. V. dolerio ir Anglijos svoro pastovumo, aukštinio

Apžvalga

LIETUVOJ ATLIETUVINIMO DARBAS EINA

Dienraštis "Rytas" karštai ragina atlietuvinti žmonių pavardes ir vietovardžius. Tokiam darbui progos labai tinkamos.

"Rytas" apie tai rašo:

"Jei mūsų bočiai atskeltų iš miškinapių, jie nebepažintų savo ainių su -auskais, -inskais, -vičiais, ir -ekiais; jie nebepažintų nė savo žemės, kurios vietovardžiai Dugobrodai, Muravjovkos, Blufeldai. Nejaugi mes tokias pavardes ir vietovardžius dar toliaus keisime? Juk labai jau laikas juos sulietuvinti. Galų gale numeskim tuos svetimybių palaikus, prikabinčius prie mūsų pavardžių. Tegul mūsų pavardės mus neberiša su tais graudžios vergijos laikais, kai mindžiota lietuviška dvasia ir lietuviškas vardas naikinta. Sulietuvinkim! tai mūsų uždavinys, nepabijokim jį atlikti, kaip savo laikė Aušrininkai nepabijoję atsimesti nuo lenkų, nors liko pavadinati litvomanais ir sulenkėjusios bajorijos atstumi žodžiu 'pšenigdy'; spaudos uždraudimo laikais knygnešiai, lietuviško žodžio skaitytiniai ir kiti lietuviškos pionierniai nebijoję už lietuviškas idėjas nei kalėjimų, nei mirties ištrėmimo; ne taip seniai bažnyčiose sielos santykis su Dievu buvo reikiamas sugadinta lenkybių kupina kalba poteriais ir giedojimais, tačiau didis bažnyčių sulietuvintojas Vyskupas Karevičius nepabūgo įvesti į jas gražiai atitaisyta lietuvių kalba poterių, suplikacijų ir visas kitas giesmes, — dėl tos inovacijos tada reikėta ir stiprių nepasitenkinimų, karčiai marmėta, tačiau nugalėjo išmintis: norint jėitai į tvarką, reikia perkelti persilaužimo — krizės sunkumus. Dabar bažnyčiose kalba graži, visi ją patenkinti, net stebisi iš senųjų 'macnas, nesmertelinas'... Atgavome tėvynės nepriklausomybę, nors reikėjo nugalėti sunkenybę — lenkus, bolševikus, bermontininkus, nors jiems nugalėti reikėjo daug brangių gyvybių ant Tėvynės Laisvės aukuro sudėti; tai buvo skaudu ir šiandieną jų gedime, bet esame laimingi, nes per šias aukas igijome nepriklausomą bazę, iš kurios galėsime vaduoti okupuotas etnografines mūsų žemes. Dabar ellinis mūsų žygis tebūnie: sulietuvinti pavardes ir vietovardžius. Proga labai tinkama — rengiamasi netrukus visiems piliečiams duoti naujus pasus, ir juos visiems lietuviams, kurių pavardės sugadintos nelietuviškomis, bus jos atitaisomos ir įstatymo keliu įrašomos į pasus atitaisytos grynai lietuviškos. Prirošia muosius tam darbus dirba pavar-

AMERIKOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

Draugija užsienio lietuviams remti nutarė rugpjūčio mėn. 14—15 d. d. sukviesti didelį Amerikos lietuvių suvažiavimą vietos ir Amerikos lietuvių susipažinimui bei susitarianimui. Pakvietimai į suvažiavimą bus išsiuntinėti visiems šiemet į Lietuvą atvykusiems Amerikos lietuviams, kurių tik bus žinomi adresai.

REPUBLIKONAI ORGANIZUOJASI

Republikonai pradėjo veikti, kad atstatyti savo partijos įtaką ir galybę. Jie jau pradeda rengtis prie būsimų rinkimų į Kongresą ir kitas aukštas vietas. Partijos lyderiai šaukia konferencijas, kuriose svarsto padėtį ir kaip užkariauti piliečių simpatijas.

standarto; Anglija — žalių produktų kainų pakėlimo, laisvos prekybos.

Paskutinės žinios parodo, kad "aukso blokas" vis nerimauja ir kalba apie pasitraukimą iš konferencijos. Jam pasitraukus, greičiausia ir "neauksinės" šalys išsiskirstytų.

Kaip šiuo laiku dalykai stovi, konferencija nieko gero pasauliui nežada. Kai kurie diplomatai išrodinėja, kad konferencijai išsiskirsčius, prasidės didesni piktumai ir šalių smukimas į didesni ekonominį chaosą, kuris gali užsibaigt katastrofomis.

DEPRESIJA IR VIEŠOSIOS MOKYKLOS

Ekonominė depresija labai skaudžiai palietė pradinės mokyklas, ypač viešąsias (publiškas).

Tuo reikalu Nacionalinė švietimo organizacija paduoda įdomių žinių. Vienuolikoj steitų 2,269 viešos mokyklos buvo uždarytos prieš kovo 1. Dauguma jų šiais metais pasiliks uždarytos. Daug mokyklų sutrumpino mokslo dienas, ypač žemės ūkio rajonuose.

1926 m. Am. Jungtinės Valstybės išleido \$2,026,308,190 švietimui 24,741,368 vaikų lankančių viešas mokyklas. Šiais metais išlaidos sieks \$1,961,900,000 švietimui 26,526,700 vaikų. Prieš 1930 metus, mokyklų trobesių statymui ir kitiems įrengimams išleisdavo per metus apie \$400,000,000, šiais metais šios rūšies išlaidos siekia \$154,000,000.

Dėl sulaikymo mokyklų trobesių statymo, apie 400,000 vaikų gali lankyti mokyklą tik dalinai. Statymas yra sulaikytas net 4,000 mokyklinių trobesių, o apie 18,000 žemės ūkio distriktų nepajėgia atlikti reikalingų pataisymų.

Mokyklinių knygų pardavimas nupuolė 30 procentų (nuo 1930 metų).

Apie 50 procentų miestų mokyklų susiaurino mokslinio šakos. Ypač nukentėjo sveikatos, meno, muzikos, fizinis lavinimas ir naminės ekonomijos skyriai. Vakarinės mokyklos, amerikinizacijos klasės ir vaikų daržėliai taip pat smarkiai nukentėjo.

Federalė vyriausybė, kaip žinoma, skiria viešiesiems darbams 2 milijonų dolerių. Kai kurios bendruomenės be abejo pasistengs gaut paskolas ir sutvarkyt švietimo reikalą.

Am. katalikai išlaiko tūkstančius parapijinių mokyklų. Be abejonės, depresija ir jas skaudžiai palietė, bet tuo tarpu apie jų padėtį konkrečių davinių neturime.

"SILPNAS KELIAS", TVIRTAS GRĮŪNA"

Vokiečiai susirūpinę rytnės Prūsijos ateitimi.

Ją nuo Vokietijos skiria Lenkų Koridorius arba Pomožė. Vyriausybė pasirengdavo čia išplėst metalo, audimo ir kitas industrijas, kad sulaikyt gyventojus nuo bėgimo Vokietijos gilumon. Vyriausybė taip pat rems žemės ūkį, kurs pradėjo smukti.

Kultūros kėlimui bus žymiai padidintas Karaliaučiaus universitetas ir bus įsteigtas didelis nacionalis teatras.

Prieš pasaulinį karą vokiečiams nei į galvą neatėdavo mintis, kad kada nors prisieis daryt vokiškas barikadas prieš lietuvių ir kitų buvusių pavergtų tautų nacionalę įtaką ir kultūrą.

Teisingai išsireiškė mūsų tautos dainius Maironis: "Silpnas kelias, tvirtas grūna."

VYTAUTO GATVĖ ČEKOSLOVAKIJOJ

"Elta" praneša:

"Prahos miesto taryba, dr. Zenklio pasiūlymu, ypatingai geriems praecties ir dabarties santykiams su Lietuva pažymėti, nutarė pavadinti vieną Prahos gatvių Vytauto vardu."

AMERIKOS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS

Draugija užsienio lietuviams remti nutarė rugpjūčio mėn. 14—15 d. d. sukviesti didelį Amerikos lietuvių suvažiavimą vietos ir Amerikos lietuvių susipažinimui bei susitarianimui. Pakvietimai į suvažiavimą bus išsiuntinėti visiems šiemet į Lietuvą atvykusiems Amerikos lietuviams, kurių tik bus žinomi adresai.

REPUBLIKONAI ORGANIZUOJASI

Republikonai pradėjo veikti, kad atstatyti savo partijos įtaką ir galybę. Jie jau pradeda rengtis prie būsimų rinkimų į Kongresą ir kitas aukštas vietas. Partijos lyderiai šaukia konferencijas, kuriose svarsto padėtį ir kaip užkariauti piliečių simpatijas.

A. J. V. 125,693,000 GYVENTOJŲ

Centzo Biuro žiniomis, šių metų liepos 1-mą Amerikos Jungtinės Valstybės turėjo 125,693,000 gyventojų. 1930 metų balandžio 1-mos gyventojų surašymas rodo 122,775,046 gyv. Tad nuo to surašymo padidėjo 2,917,954.

Daugiausia padidėjo šiuose steituose: Californijoj: 1930 m. bal. 1-mą buvo 5,677,251 gyv., o šių metų liepos 1-mą — 6,062,000; Illinois — buvo 7,630,654, yra 7,826,000; Michigan — buvo 4,842,325, yra 5,043,000; New York — buvo 12,588,066, yra 12,965,000; Pennsylvania — buvo 9,631,350, yra 9,787,000; Texas — buvo 5,824,715, yra 6,023,000.

KRIMINALIZMAS BRANGIAI KAINUOJA

Kriminalizmas mūsų šaliai labai daug kainuoja pinigais ir žmonių evyvybėmis.

U. S. advokatas Howard W. Ameli skelbia, kad kriminalizmas pinigais per metus atsieina nuo 12 iki 18 milijonų dolerių. Tuo tarpu gyventojų pajamos per metus siekia nuo 70 iki 100 milijonų dolerių.

Pradadant užpuolimais, a p i p l e š i m a i s, šantažu (blackmail), baigiant žmogvagiavimais ir žudymais, kriminalizmas yra pasiekęs nepaprastai didelio išbujojimo.

Organizuotas kriminalas žudo, kas tik gali jam kliūdyti ar kenkti. Nuo jo rankos krinta geriausi policistai, liudininkai, kurie teismuose gali prirodyt suimtus kaltę.

Advokatas Ameli sako, kad šalis turi apsvalyt nuo šios nelaimės, arba mes sugrįšim į Tamsos Amžį, kuomet gyventojų gyvybei grės pavojus gatvėje ir jo namuose.

RAGINA MILITARIZUOTIS

Amerikos didžioje spaudoje vis dažniau pasirodo raginimai, kad A. J. V. vyriausybė daugiau militarizuotų šalį, ypač didintų laivyną.

Kitos šalys jokių taikos ir tarptautinių sutarčių nesilaiko. Joms tos sutartys tik popiėgaliiai.

Japonija peržengė prieškarines sutartis, kitos šalys vieton sudrausti, tik drausino.

Japonija būt savo kaimynų žemių negrobus, jeigu būt iš anksto žinojus, kad šis galės parodyt jai lygiai kietus dantis. Ešą ir A. J.

IŠ PO MANO BALANOS

Rašo MORKUS

27.

Svetimi ir įžymūs svečiai o grynai tautiškuose mūsų suėjimuose mažai kada naudingi: dažniaus kenksmingi. Visų pirmu dėl to, kad jie už daug savotiškos įtakos da skyston mūsų sąmonėn įverčia; antra dėl to, kad jie mūsų iškalbos talentui pasirodyti kelią užverčia.

Nesenai teko dalyvauti mums panašių ateivių tarpe. Programa tęsėsi čia pusdienį. Bet taip brandi ir įdomi, kad net ir man svetimam laikas, kai ledu nuridėjo. Ir gražios jų dainos, ir skambi muzika; ir įdomūs rūbai, ir nematyti šokiai; ir brandžios idėjos, ir verdanti iškalba, rodos, gana ilgoką laiko tarpą tik minutėlę pavertė, ir tiek.

Štai ve kelių šimtų žmonių būrys, išleides glėbėlį pinigų, renkasi apkalbėti bėgamus savo reikalus. Praleidžia kelias valandas laiko. O bet gi paskui net iš to džiaugiasi, kai visai netikėtai savus reikalus da aršiau įmurglina, gi tuo tarpu savo idėjos priešą į padanges iškelia.

Ne kartą tai teko matyti savųjų tarpe. Tiek daug kalbėta. Tiek daug pinigų išleista. Tiek daug rezoliucijų prirašyta. O betgi tikslu, kuriam rinkintasi, neatsieikta dėl to, kad tūlasai įžymus svečias vienu rankos klestelėjimtu viską, kai šluota, šalin nužeria.

Ir da kartą gal būt galima pakartoti. Tai yra, kad tautinis mūsų likimas kasdien darosi vis įvairnesnis. Žodžiu sakant, sunknesnis — painesnis. Kiekviena mūsų įstaiga, pradadant su pacia mažiausia gal Altoriaus draugijele, o baigiant parapijonių ir Susivienymu, vis naujais ir įdomesnių būdų jas palaikyti reikalauja. Reikia, naujų veikėjų su naujomis idėjomis ir planais mums kuo daugiausiai reikia. Iš kurgi juos imsime? Kas mums juos patipins?

Parapija ar draugija atskirai gero vado neiškals. Tai negalimas daiktas. Tai tačiau, kas negalima vienam, labai lengvu keliems susibūrus.

Vadinasi, kartą visos Amerikos lietuvių sueigas nuošaliau nustumė, daugiau susidomėkim apskričių išnaudojimu. Tegu

V. saugumas glūdi jos tinkamam prisirengime ne tik atmušt, bet ir pulti priešą.

NAUJAS VATIKANO-VOKIETIJOS KONKORDATAS

Vatikanas ir Vokietijos vyriausybė sudarė naują konkordatą. Tuo reikalu iš Vokietijos pusės darbavosi vice kancleris Van Papan.

Tas konkordatas bus skirtingas nuo konkordatų padarytų su Prūsija, Badeniu ir Bavarija. Naujam konkordate katalikai turės pasižadėt susilaikyt nuo politinės akcijos, o vokiečių vyriausybė turės patikrint katalikams tikėjimo laisvę, ypač saugumą katalikų dvasininkams.

Katalikų Centras ir Bavarietiu Populistų partija, kurios ir paskutiniam reistage (parlamente) iš 584 vietų turėjo 88, jau likviduojasi.

Konkordatas užtikrina katalikų religijos mokymą mokyklose, nežiūrint ar ten katalikai mokiniai būtų daugumoj ar mažumoj.

Pennsylvanijos sausieji išsijuose darbuojasi, kad lapkričio balsavimuose pravest savo kandidatų. Kaip žinoma, piliečių išbalsuoti delegatai turės užgirt ar atmet Kongreso priimtą rezoliuciją 18-jo Amendmento klausimu.

mokosi tėvai vienybėn susibūrę, ką gero ir naudingo savo apskritim inešti. Kuo greičiausiai išjudinkime ir motinas. Darbo galybės. Nieko nekenks, jei ir jos nors po vienu gyvenimo reikalu ir savo galingus pečius priems. Neatleiskim jaunikaičių. Jiems ant sprando galime pačius sunkiausius reikalus versti. Atsilauks. Betgi darbas nebus malonus, jei mergaičių jan nepavadinisime. Lai ateina ir jos. Visiems bus smagiau.

Iki šiol, ypač jaunimui vien tik dainą-muziką primedavom. It, rodos, tik to mums trūksta ir tik tiek reikia. Anaipol. Muzika, kai vyno stiklelis. Gardžiai užkandus, ramiai pasikalbėjus, vyno lašelis labai saldžiai prie lūpų limpa. Betgi vienyvienas nei šis nei tas. Burną suraukia. Jausmus šiurpu suporta, tai veik ir viskas.

Taip ir muzika. Sunkiau padirbėjus, o ypač ką gero padarėmus, niekas žmogaus nenuramins taip saldžiai, kai ji. Kitaip saktius, muzika, kaip poilsys: kuo ilgiau dirbai ir sunkiau, tuo poilsys bus meilesnis. Taip ir čia. Kuo ilgesnis diskusijos, įsikarščiaivimai, tuo smgiau muzika paskui suskamba. Be darbo ir prakaito ir poilsiu ir muzikai mažai užuojautos lieka.

Keli-keliolika metų atgal, Lietuvai da vergijos jungą nešant, kiek to įvairaus veikimo būta! Jei ne prieš carą, tai prieš kaiserį; jei ne prieš piliokus, tai prieš ką kitą mitingus šauka, rezoliucijas priimta, pašalpa teikta, ir tam panašiai. Nekalbant apie Lietuvii Dieną ir kitus stambesnius žygius, kuomet visur, kur tik lietuvių kuopelė buvo išsijuosus bruzdėta.

Ačiū tam veiklumui, Lietuva jau stovi labai gerai. Už tadgi mums dabar tasai pat pavojus dantis rodo. Kai pirmiau tėvynės šaukiami, taip dabar savų reikalų mojami, seną apskričių veiklumą pažadinkime. Stokim darban visi. Sukimės tol, kol visus iki vieno suktyneje įtrauksim.

Kuomet užkviečiam įžymų svečių savan tarpan, neužmirškim, jog jam ant pečių užverčiam diktoko dydžio unga. Ne kartą ir labai gerų norų žmogus iš po jo prakaitu apsiplėjęs išeina.

Ypač vieną kartą tai labai aiškiai pastebėti teko. Labai įžymiam lietuvių suėjimam net kelias tautiškus svečių atsilanko. Vieno iš jų vardas ir šiandien da didelėmis raidėmis garsinamas. Vilties yra, neužilgo ir da garsiau ir plačiau pagarsės. Šisai įžymus svetelis, kai pats pasisakė, be to, kad senovės lietuvių o meškas medžiojo, nieko daugiau ir geresnio apie juos sužinoti negalėjo. Tik apie tat ir kalbėjo. Vadinasi, ir jam nemalonu, ir rimtesniam lietuviui ausys klausant raudo. Suprantama, jei dabar, tai gal būt ką apie Sharkį pasakės, betgi tada mes neturėjom da nei jo.

Tokių nesąmonių reikėtų vengti. Aiškūs dalykas, jei suėjimas esti politinio plauko, dėl ko ne. Amerikos dalykus amerikiečiai geriau pažysta. Jei norim juos pažinti ir mes, išgirsim įžymius amerikiečius. Kuo daugiau išgirsim, tuo bus geriau mums. Tai visai kita pasaka. Betgi čia kalba eina apie grynai tautiškus mūsų reikalus. Juos suprantam ir išmanom tik patys mes. Ir kaip negal sveikas o už ligotą vaistus imti, taip negal svetimi o mūsų reikalus už mus atlikti.

Žodžiu, visų mūsų seimų ir seimelių tikslas yra ir turėtų būti tik vienų-vienas, tai yra, kuo daugiausiai išjudinti naujų ir tinkamesnių veikėjų. Tegul jie kalba ir kalba. Tik pramo-kę kalbėti, išmokš pasakyti ir gero nors grūdą. Gi kas kalba, savo minčių vaizdo ieškos spaudoje. Apie tai kitu kart.

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

DANTŲ ATSPARUMAS

Rašo DR. G. BLOŽIS, Chicago, Ill.

Kuri danties dalis yra silpnėsnė? Skaitytas gali pamanyti, kad čia yra nelemtas klausimas. Bet tai yra labai svarbus, nes visuomenė, iš priežasties nežinojimo, dažnai apsigauja, arba suvėliną ją taisyti, ir tuomet skaudžiai apmoka už tą nežinystę skausmais, sveikata, pinigais ir, rezultatas to toks — netenka dantų.

Puvimas, paprastai, prasideda tarpe dantų arba tarpdantėje, ypatingai suaugusiems žmonėms ir dar labiau tiems, kurių yra praręję dantys. Puvimo priežastis yra — užsilikęs maistas tarpe dantų.

Dabar kyla klausimas, kodėl tas maistas ten pasilieka, arba kodėl jis spraudžiasi į dantų tarpą? Maisto įsispraudimo priežastis yra tame: dantys yra nuolaidūs ir viršū ir į apačią, tai yra į šaknis, o pačioms danties kamieną (karūną), mes surisime, kad jis turi savo patį plotį arba storį viename trečdalyje nuo viršaus. Tą patį storį anglų kalboje vadina "point of contact," o mes tą "point of contact" pavadinsime "liečiu" (nuo žodžio liesti), nes kuomet dantys yra normališki suaugę, jie liečia vienas antrą taip, kad sunku net ploną siūlą ir tarpą įtraukti. Kuomet dantys turi gerą lietį, tai į juos maisto neprilenda, bet kuomet dantys praranda lietį iš priežasties praradimo vieno arba daugiau dantų, o kartais pasitaiko, kad dantys būna kreivai suaugę, tai ir neturi gero liečio, o į senatve, paprastai, dantys pasiduoda į vieną arba į antrą pusę, ir tuomet, valgant raumenis, arba panašų valgi, prilenda maisto į dantų tarpą ir pasilieka tarp liečio ir smagenių, iš kur net sunku ir iškrapętyti. Užsilikęs maistas ten, ypatingai pas tuos, kurie nevalo dantų, arba nenaudoja šepetukų ir krapštukų, pradeda pūti ir pūdamas pagamina tam tikras rūkštis, kurios iš tarpina kietąją dantų medžiagą tai yra kalkių druska suminkština emelį ir tuomet dantis vienas arba antras, kartais ir abu, pradeda pūti net iki minkšto vidurinio sluoksnio.

Kita vieta, kur pradeda dantis pūti, nedaro skirtumo, kaip suaugusiems, taip ir vaikams tai yra anatomiškuose ravukuose ir duobutėse ant kelminių ir prie kelminių dantų. Čia irgi tū pati puvimas priežastis — nu užsilikusio maisto, bet čia, pa prastai, minkštą maistas, lyg buizos formoj. Čia užsilikęs maistas tiek daug pavojingas kaip kad tarpdantėje, ypatingai einant gultis, nes miegantis žmogus beveik kiekvienas turi už darę burną ir tuomet susidaro geros sąlygos maisto puvimui O supuvęs dalykas visur dar blėdį, ypatingai dantims ir dar daugiau pavojaus, negu kur kitur. Taigi, nepamirškime kiekvieno valgio dantis valyti tuomet mažiau turėsime su jais vargo.

Trečia vieta, tai yra pagamsmagenis, ir tas liečia visus dantis, kaip priešakinis, taip ir užpakalinis. Čia dantų gėdima prasideda nuo rūkščių seilių, kas yra beveik dar pavojingiau, nes žmogus visai nejučia, arba nepatiria, ūmaus skausmo, tik kartais jaučia mažą skaudėjimą, kuris vėl greitai pračina, kol puvimas daicina iki gyvio, o pasiekus gyvį, suprantama, koks rezultatas — neapsakomas skausmas. Tuomet nebežinome negi kur dingti. O dažniausiai tai pasitaiko naktį. C kur tada dingti? Vienas išėjimas — pačiam gydytis, o netu-

rint vaistų, kuo gi gydysies? Tuomet dedame šaltą arba šiltą vandeni, o nuo to negavę pagalbos, dedame nemaišytą alkoholį, kuriuo išplikome burną ir dienos sulaukę nueinam pas gydytoją, kuris vieną iš dviejų padaro: ištraukia dantį arba išima iš danties gyvį, po to tuo dantim maža tegalima pasinaudoti. Reiškia, patys save nuskriaudžiame.

Pajutus danties skausmą, o negalint pasiekti dantų gydytoją, reikia pačiam gelbėtis sekančiais: paimti stiklą gerai šilto vandens ir įdėti arbatinį šaukšteluką paprastos druskos, druskai ištirpus, išsiplauti burną, surasinti dantyje skylutę ir, apskus ant dantų krapštuko vatos, atargiai išvalyti skylutę. Po to paimti gabalėlį švarios vatos, pavilgyti į gvazdikų aliejų (oil of cloves) ir įdėti į skylutę taip giliai, kaip galima, kita vatos gabalėlį uždėti viršū, ant viršaus uždėti gabalėlį popierio ir palengva sukąsti dantis. Tas numalšina skausmą. Bet reikia neužmiršti, kad tuo danties visai nepagydysi, reikės eiti pas gydytoją. Tuomet tik laikinai pasiluosuosi nuo skausmo.

PASTABA

Man teko matyti Lietuvos laikraščiuose tokį pareiškimą, kad bus skiriami mokyti vyrai iš Suvalkijos krašto ir bus siunčiami civilizuoti žemaičius. Iš tikrųjų, keistas dalykas. Atrodo, lyg kad žemaitija būtų laikini kraštas. Man rodos, kad dabinisoje Lietuvoje mokslas yra privalomas, tai jau reikšia civilizaciją.

Bet tokis atviras pasakymas yra tiesiog užgavimas. Nejaug visas Suvalkių kraštas ant telti yra civilizuotas, kad kai kada drįsta taip pareikšti per spaudą? Aš neabejoju, kad patikrinu apie jų kraštų gyventojus, ta tamsių kampelių atrastume Suvalkijoje nemažiau, kaip žemaitijoje.

Tikras žemaitis, nors ir neapvietas, bet jis neištautėjo. Jitrynė viską, kas jam brangu — savo tautą, kalbą ir tikėjimą. O Suvalkių krašte jau kitaip. Man teko būti Seinuose prieš karą. Tiesa, Seinai buvo kokį laiką švietimo centras, bet tai galima sakyti ir viskas.

Pasirodžius spaudoj tokiam pareiškimui, man, kaip žemaiti, labai liūdna pasidare, kad ietuviai per ilgus metus buvo svetimų spaudžiami ir dabar atgavę laisvę ir kuriam aplinkybės pavilijo pakilo aukščiaui, tai vienį kitus ima žeminti. Nereikia pamiršti, kad ir iš žemaitijos krašto buvo ir yra garbingų žmonių. Apšvieta yra brangus laiktas ir visiems reikalingas; kur tik numatomas tamsesnis kampselis, ten reikia šviesti, bet ne užgaunant vieni kitų. Mes gana kentėjom paniekinimų ir periekiojimų rusų laikais. Aš pannenau, lankant mokyklą laike panokų reikėjo skaityti straipsni iš istorijos, kuris lietė Lietuvą. Pradėjau skaityti ir priėjusi prie tokių žodžių, kurie įžeilia Lietuvą, aš praleidau, nes man buvo per skaudu. Žinoma, nokytoja tai patėmijo ir būdam rusė liepė išnaujo skaityti. Aš pradėjau ir kaip priėjau tuos žodžius ir vėl praleidau. Bet kada su piktumu trečią kartą liepė skaityti, tai atsisdėjau ir pradėjau verkti, už ką gavau bąbūti be pietų. Mokytoja visgi tuom neužbaigė, nes liepė žy- lėlkaitei perskaityti tą patį, na žinoma, ir perskaitė taip, kaip įv istorijoj rašė. Ir tada mokytoja atrodė visai patenkinta. Daug galima prirašyti tų liūdnu atsiminimų. Bet tai vis buvo svetimi ir mes žinojom, kad viskas daroma ant keršto ir pa-

LIETUVOS VALSTYBĖS KONSERVATORIJA

(Tešiny)

Naujajai vadovaujant, 1921 m. spalio 14 d. Steigiamasis Seimas priėmė Muzikos mokyklos įstatymą, kurį prezidentas Stulginskias patvirtino spalio 29 d. ir "Vyriausybės Žinių" Nr. 73 buvo paskelbtas.

Begalo sunkios buvo mokslo sąlygos L. M. K. D-jos bute. Veik visi kambariai buvo pereinami, vienu laiku (vakarais) dirbo savo darbą muzikos mokykla, Sutkaus vedamoji vaidybos studija ir beveik kas vakaras būdavo L. M. K. D-jos valdybos posėdžiai; be to, kambariai tamsoki ir neturėjo suolų ir kėdžių. Tokiose apstovose darbas buvo tęsiamas iki galo 1921 m. Tai buvo Mairo-nio gatvėje Nr. 3. Gruodžio mėn. tą pat metų, Šv. Ministerija tuose namuose sekvestravo 5 kambarių butą.

Buvo padarytas buto pagrindinis remontas ir pritaikinti kambariai muzikos pamokoms, nuo pradžios 1922 m. pradėjo mokykla darbuotis naujam bute. Dėl vietos ankštumo negalėjo visos specialybės pradėti darbo, per tai, tie mokytojai, kurie turėjo tinkamesnius butus, atlikdavo pamokas pas save. 1922-1923 mokslo metais veikė vis dėlto jau 11 klasių, padidėjo mokytojų skaičius ir mokinių jau buvo 166. Laipsniškai plėsdamosi, mokykla augo kaip mokytojų, taip ir mokinių skaičiumi, o kas svarbiausia — netrukus gavo valdžios sekvestruotus tuos pačius visus namus su daug kambarių ir, nors ir neperdidžiausia, bet jau buvo sava koncertams svetainė.

Kai kompozitorius J. Gruodis, vietoje atsisakiusio J. Naujalio, buvo 1927 m. rugsėjo mėn. paskirtas direktorium, jis tuomet rado jau 250 studijų ir 30 mokytojų. Naujam direktoriui teko svarbiausia kreipti atidą į vidujinį mokyklos sutvarkymą būtent: išdirbti konservatorijos programą, parinkti tinkamą mokytojų personalą ir kreiptis valdžios, kurie valdžios lėšas naudojo savo studijoms užsienyje, su panieka žiūri į mūsų jaunųjų muzikos, vos bepradedanti vystytis, meną, prie kiekvienos progos brūdami svetimą, tuo tarpu, saviškai atsineša su pagarpa ir įdomajasi juo; tokiu būdu, sąmoningai ar nesąmoningai platinamas yra svetimas menas. Savaimi aišku, stipendijos visiškai negi galės išnykti, bet tuomet pati Konservatorijos vadovybė baigusius siųs studijuoti plačiau ar apsiapinti su kokiu dalyku, ar papildyti ypatingai gabiems besirengiantiems profesūrai, virtuozams ar t. p.; taip elgiasi kiekvienoje mokslo srityje; visa tai bus ištraukta iš protekcionizmo sistemos.

Yra daug dar įvairių, svarbių faktorių, kurie nurodo svarbų savos konservatorijos, bet pakaks čia ir išvardytų.

Labai svarbu yra į tai atkreipti dėmesį Amerikos jaunimo besilavinančio muzikoje. Reikia sau pastatyti vieną klausimą: kodėl Amerikos muzikos gyvenime vadovaujančią rolę vaidina svetimtaučiai, t. y. Europoje mokslus baigę muzikai? Netenka čia to aiškinti, manau, kad kas šiek tiek arčiau su muzika santykiauja, pats ras tam atsakymą. Noriu tik atkreipti besilankančių Lietuvos amerikiečių dėmesį, kad atsilankytų, būdami Kaune, ir Konservatorijoje, kaip kad atsilankoma Universitete, Žem. Ūkio Akademijoje ir t. p. Jaunimui — pirm neg vykti kur Europon studijuoti muzikos, patartina pirmiausia apsilankyti Kauno Konservatorijoje. Ten be muzikos daug sustiprės ir tautinėje dvasioje.

12. Negalima aplenkiti šiame rašinyje ir buvusios "Klaipėdos Muzikos Mokyklos" nepaminėjus. (Bus daugiau)

JUOZAS ŽILEVIČIUS

vimą valstybėje aukštesniosios muzikos mokyklos.

II. Užrubežyje baigusiems aukštesniuosius muzikos mokslus, labai būdavo sunku pritaikinti juos prie veikiančių Lietuvos įstatymų dirbantiems pedagoginį darbą. Dalykas paprastas. Kiekvienoje valstybėje yra kaikiuriuose dalykuose programoje skirtumas, kurių išlyginimas sudaro daug nepatogumų ir nesmagumų pačiam asmeniui. Su tuomi yra daug surišta dalykų, kurių dėl vietos stokos nėra galima visus išvardyti.

III. Gabių žmonių yra daug daugiau, negu valdžia galėdavo aprūpinti stipendijomis užsienin, savaimi, daugelis turėdavo liktis nepasiekę aukštesniojo muzikos mokslo palikdami mažiau naudingi kūrybiniam valstybės gyvenime. Dabar ir menkai lėšų pasituri galės vietoje pasiekti aukštesniųjų mokslų.

IV. Kiekviena mokykla ant studijoje palieka žymę, ypač meno srityje. Kiekviena muzikos mokykla, universitetas, akademija, seminarija, kolegija, visos yra tampriai surištos su vietine tautos dvasia. Paimkim studijos rusų, vokiečių, italų, prancūzų mokyklų ir peržiūrėkime jų koncertų programas, pamatysime, kad vieni ir kiti skiriasi kūrinių: vieni anų tautų originalus dainuoja, kiti jų vertimus. Tas pats yra su kompozitoriais ir visų rūšių solistais, o taip pat su literatais, taptytojais, inžinieriais ir tt. Todėl svarbu yra kiekvienai sričiai turėti savo mokyklą, kuriosose būtų galima gvildentis savo tautos savotiškum besiknisant po tautinės sielos gelmes ir jų paslaptis su pratę kurti savo tautai ir vesti juos toliau pritaikant pasaulic pirmžangai. Dabartinės konservatorijos studijoje padės mums išauginti tautinį muzikos meną padės surasti tautinio meno perlus ir juos pasauliui parodyti, nes jiems tas yra įdomu ir malonu studijuoti savo, negu svetimą besimokinant svetur. Tie studijozai, kurie valdžios lėšas naudojo savo studijoms užsienyje, su panieka žiūri į mūsų jaunųjų muzikos, vos bepradedanti vystytis, meną, prie kiekvienos progos brūdami svetimą, tuo tarpu, saviškai atsineša su pagarpa ir įdomajasi juo; tokiu būdu, sąmoningai ar nesąmoningai platinamas yra svetimas menas. Savaimi aišku, stipendijos visiškai negi galės išnykti, bet tuomet pati Konservatorijos vadovybė baigusius siųs studijuoti plačiau ar apsiapinti su kokiu dalyku, ar papildyti ypatingai gabiems besirengiantiems profesūrai, virtuozams ar t. p.; taip elgiasi kiekvienoje mokslo srityje; visa tai bus ištraukta iš protekcionizmo sistemos.

P. Žadeikis, Liet. Generalis Konsulas

VYTAUTO MUZIEJAUS STATYMO RĖMĖJAMS AMERIKOJE

Tokio gražaus ir įpūdingo pastato, kaip kad yra baigiamasi Vytauto Muziejus Kaune, Lietuva da neturėjo. Net didmiesčiai, kaip Vilnius ir Ryga, pavydės Kaunui tokio puošnaus trobesio. Iki šiol Lietuva neturėjo muziejaus, kuriame tilptų tautos brangi muziejinė medžiaga. Tat Vytauto Muziejaus statymas yra svarbus kultūros laimėjimas.

Nuostabiliausia yra tai, kad tas milžinas muziejus yra statomas visuomenės aukomis, o ne vien valstybės lėšomis, nes visuomenė geidžia tuomi pagerbti Vytauto Didžiojo atmintį, sujungiant praeitį su dabartimi.

Aukavusieji šiam tikslui dolerį ar daugiau gauna atmintinį pažymėjimą su Vytauto paveikslu. Paaukavusieji 50 litų ar daugiau bus įrašydinti į "Aukso Knygą" ir gauna diplomą šelpėjo, rėmėjo ar labdario. Pavadės 100 asmenų, daugiausiai paaukavusių, bus išskaltos marmuro lentoje. Muziejaus statybai yra surinkta ir išleista apie 1,500,000 aukų. Tai reikšia apie du trečdaliu viso darbo. Muziejaus statybą geidžia baigti šiais metais. Tat pasiskubinkime prisidėti prie statybos darbo: aukos yra priimamos Lietuvos Konsulatuose New Yorke ir Čikagoje.

P. Žadeikis, Liet. Generalis Konsulas

PAVARDŽIŲ KLAUSIMU

"Garso" No. 20, gegužės 18, 1933 m. perspausdinta iš "Naujos Romuvos" apie kai kurias negražias pavardes: Citvaras, Seilius, Blusius, Pliuara, Utėlis, Puskiaulis, Kiaulėnas, Parsiukas, Piščikas, ir tt. Keičiant pavardes, esą "reiktų rinktis iš senovės lietuvių bajorų vardų. Tada gal atsirastų pagunda tiems, kurie turi negražias pavardes pakeisti gražesnėmis."

Aukščiau minėtų ir daugelio kitų pavardžių reikšmė senovėje gal būtų visai kitokia; per ilgus metus, gyvenant po lenkų ir rusų valdžią, lenkų ir rusų raštininkai metrikacijose, o taip pat krikšto tėvai, kunigai ir vargoninkai, įvairiose parapijose, be atsargumo visaip užrašinė lietuvių pavardes: vienoms sumažino raidžių, kitoms padaugino, o da kitoms permainė raides ir taip iš Citovaro galėjo pasidaryt "Citvaras," iš Selys — "Seilius," iš Bluzis — "Blusius," iš Utėlis — "Utėlis," iš Ragnis — "Raganis" ir tt.

Kai kurie liet. pavardžių klausimu rašo, kad mainymas arba trumpinimas savo pavardės reikščių išsižadėjimą ar įžeidimą savo tėvo. Tai amžina teisybė. Bet kuriems būtinai reikia tėvų pavardžių negražių reikšmę pridenkti ir atitaisyti padarytas klaidas, išimant arba pridendant kokią raidę, nes kai kurie ir tėvai panašiu negražum nekentė, todėl šie neižėdžia tėvus ir neprasikalsta prieš moraliskumą. Toliau reikiama nuomonė — gal būtų gerai turėti dvi pavardes: svarbiems reikalams naudoti abi pavardes, o nesvarbiems vieną, t. y. paskutinę, pav. Puskiaulis—Aulis. Iš praeities yra žinoma, kad du vardai arba dvi pavardės darė žmonėms klėvum.

"Naujoji Romuva" rašo, kad keičiant pavardes reiktų rinktis iš senovės liet. bajorų vardų. Man rodos, kad savi marškiniai šiltesni, negu senovės bajorų svetimi kailiniai. Kas link projektuojamos liet. kalbininkų komisijos, kad paruoštų gražių pavardžių, išrodo, kad ant savo korpalo paruošus pavardes, gal daugiau padarytų skriaudos lietuvių, negu poterių komisija ir kai kurie kiti kalbininkai padarė liet. kalbai, lietuviųstei ir katalikystei...

Antanas Banaitis

LIETUVOS KRANKLIAI Į OLANDIJĄ

Tirštai apgyventuose Vakarų Europos kraštuose paukščiai ir žvėrys neberanda kur krauti lizdų ir vesti vaikus. Jie ten darosi vis retesni, o kai kurio: rūšys net visai išnyko. Tata ypač pastebima tokiuose aukštos kultūros kraštuose, kaip Olandija ir Belgija. Bet podraug ten ir kilo susirūpinimas nykstančiais gyviais. Valdžios ir visuomenės, pastangomis, paskirtam tikri balų bei miškų plotai kad juose galėtų tie gyviai veistis. Į tuos plotus, be tam tikro leidimo, draudžiama bet kam įžengti. Tuo būdu Olandijoje pavyko atgaivinti beveik išnykusią gražių balų paukščio gironovės veislę. Girnovių buvo palikę vos pora dešėtųjų galvijų vienoje baloje, netoli Amsterdamo Dabar jų peri ten apie 400 porų. Tokio pat pasisekimo turėta ir su purpuriniu garniu.

Galutinai Olandijoje yra išnykęs kranklys (varnas). Šią žiemą Olandijos gamtos apsaugos draugija kreipėsi į prof. T. I. vanauską, prašydama atsiųsti iš Lietuvos keletą kranklių, kad apgyvendintų juos tenai. Praėjusį mėnesį minėtos draugijos prašymas buvo išpildytas, ir trys Lietuvos krankliai nuvažiavo į Olandiją — Amsterdamą.

Galutinai Olandijoje yra išnykęs kranklys (varnas). Šią žiemą Olandijos gamtos apsaugos draugija kreipėsi į prof. T. I. vanauską, prašydama atsiųsti iš Lietuvos keletą kranklių, kad apgyvendintų juos tenai. Praėjusį mėnesį minėtos draugijos prašymas buvo išpildytas, ir trys Lietuvos krankliai nuvažiavo į Olandiją — Amsterdamą.

Galutinai Olandijoje yra išnykęs kranklys (varnas). Šią žiemą Olandijos gamtos apsaugos draugija kreipėsi į prof. T. I. vanauską, prašydama atsiųsti iš Lietuvos keletą kranklių, kad apgyvendintų juos tenai. Praėjusį mėnesį minėtos draugijos prašymas buvo išpildytas, ir trys Lietuvos krankliai nuvažiavo į Olandiją — Amsterdamą.

Galutinai Olandijoje yra išnykęs kranklys (varnas). Šią žiemą Olandijos gamtos apsaugos draugija kreipėsi į prof. T. I. vanauską, prašydama atsiųsti iš Lietuvos keletą kranklių, kad apgyvendintų juos tenai. Praėjusį mėnesį minėtos draugijos prašymas buvo išpildytas, ir trys Lietuvos krankliai nuvažiavo į Olandiją — Amsterdamą.

Galutinai Olandijoje yra išnykęs kranklys (varnas). Šią žiemą Olandijos gamtos apsaugos draugija kreipėsi į prof. T. I. vanauską, prašydama atsiųsti iš Lietuvos keletą kranklių, kad apgyvendintų juos tenai. Praėjusį mėnesį minėtos draugijos prašymas buvo išpildytas, ir trys Lietuvos krankliai nuvažiavo į Olandiją — Amsterdamą.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

SVARBIAUSIOS ŽINIOS NORINTIEMS ĮSIRAŠYT

Susivienymo tikslas vienyt brolius lietuvius katalikus fraternaliais, religiniais ir tautiniais pagrindais. Susivienymas turi Pilnamečių ir Jaunamečių Skyrius.

Į Pilnamečių Skyrių gali įsirašyt nuo 16 iki 50 metų amžiaus. APSAUGOS SKYRIUS turi septynis laipsnius. Pirmo laipnio pomirtinė \$150.00; 2-ro—\$250.00; 3-čio—\$500.00; 4-to—\$750.00; 5-to—\$1,000.00; 6-to—\$2,000.00; 7-to—\$3,000.00. Mokestis mokai pagal amžių ir pagal laipsnį. Pomirtinė išimokamos giminėms, kuriems jos užrašomos.

APDRAUDOS MOKESTYS									
Amžis	1 Lp.	2 Lp.	3 Lp.	4 Lp.	5 Lp.	6 Lp.	7 Lp.	8 Lp.	9 Lp.
metai	\$150	\$250	\$500	\$750	\$1,000	\$2,000	\$3,000		
16	.15	.24	.46	.69	.91	1.82	2.65		
17	.16	.25	.47	.71	.93	1.83	2.70		
18	.17	.26	.48	.72	.95	1.85	2.75		
19	.17	.27	.50	.74	.97	1.90	2.85		
20	.18	.28	.52	.76	.99	1.95	2.90		
21	.19	.29	.54	.78	1.01	2.00	3.00		
22	.20	.30	.56	.80	1.04	2.05	3.05		
23	.21	.31	.58	.83	1.07	2.10	3.15		
24	.21	.32	.60	.86	1.11	2.15	3.20		
25	.22	.33	.62	.89	1.15	2.20	3.30		
26	.22	.34	.64	.92	1.19	2.30	3.40		
27	.23	.35	.66	.95	1.23	2.35	3.50		
28	.24	.36	.68	.98	1.27	2.40	3.60		
29	.24	.37	.70	1.01	1.32	2.50	3.75		
30	.25	.38	.72	1.04	1.37	2.60	3.90		
31	.25	.39	.74	1.07	1.42	2.70	4.05		
32	.26	.40	.76	1.11	1.47	2.80	4.20		
33	.27	.41	.78	1.15	1.52	2.90	4.35		
34	.28	.42	.80	1.19	1.57	3.00	4.50		
35	.29	.43	.82	1.22	1.62	3.10	4.65		
36	.30	.44	.84	1.26	1.67	3.20	4.80		
37	.31	.45	.87	1.30	1.73	3.30	4.95		
38	.32	.46	.90	1.35	1.80	3.45	5.15		
39	.33	.47	.94	1.41	1.87	3.60	5.35		
40	.34	.49	.98	1.47	1.95	3.75	5.60		
41	.35	.51	1.02	1.53	2.03	3.90	5.85		
42	.36	.53	1.06	1.59	2.11	4.05	6.05		
43	.37	.55	1.10	1.65	2.19	4.20	6.30		
44	.38	.57	1.14	1.71	2.27	4.35	6.50		
45	.39	.59	1.18	1.77	2.35	4.50	6.75		
46	.40	.61	1.22	1.83	2.43				
47	.41	.63	1.26	1.89	2.51				
48	.42	.65	1.30	1.95	2.59				
49	.43	.67	1.34	2.02	2.68				
50	.45	.70	1.39	2.09	2.78				

PAŠALPOS MOKESTYS Savaitinė pašalp. \$3.00/\$6.00/\$9.00/\$12.00/\$18.00 Mokestis mėnesiui 25 50 75 100 150 ĮSIRAŠYMO MOKESTYS Nuo 16 iki 25 metų amžiaus \$1.00 Nuo 26 iki 36 metų amžiaus \$3.00 Nuo 37 iki 45 metų amžiaus \$4.00 Nuo 46 iki 50 metų amžiaus \$5.00 Istojant kartu Apdraudon ir Pašalpon moka \$1.00 viršaus.

JAUNAMEČIŲ ARBA VAIKŲ SKYRIUJE gali priklausyti vaikai nuo 1 metų amžiaus iki 16 metų. Jaunamečiai įstojimo nemoka. Narystės mokestis \$2.20 į metus, arba kas trys mėnesiai po 55c. Jaunamečiai sulaukę 16 metų gali persikelti į suaugusių skyrius. Pomirtinė išimokamos tėvams arba globėjams. Pomirtinių didumas sulig amžium; pradedant \$34.00 iki \$250.00.

SUSIVIENYMAS rūpinasi naulių, nauličių ir pavargusių narių likimu ir dėl to turi įsteigęs LABDARYBĖS FONDA.

Rūpinasi narių ir apskritai lietuvių išsvietimu, dėl to leidžia organą "Garso," teikia organizacijos narių veikimo ir pasaulines žinias bei naudingus skaitymus.

Norintys įstot į Susivienymą kreipkitės į savo kolonijoj gyvuojančios kuopos valdybą

Susivienymo Centro Adresas:

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJ P. O. Box 421 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa.
Laiškai siųsti: P. O. Box 421. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

- Kun. J. Kasakaitis, Dvasios Vadas, 64 Church St., Pittston, Pa.
- Antanas Sutkus, Prezidentas, 1007 — 8th St., Waukegan, Ill.
- Sav. Marozas, Vice-Prezidentas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa.
- J. B. Šaliūnas, Sekretorius, P. O. Box 421, Wilkes-Barre, Pa.
- J. Moliūsis, Izdininkas, 44 N. Landon Avenue, Kingston, Pa.
- V. T. Kvietkauskas, Izdo Glob., 375 W. Academy St., Wilkes-Barre, Pa.
- Vincas Miliauskas, Izdo Globėjas, P.-O. Box 599, Forest City, Pa.
- Dr. A. J. Valibus, Daktaras Kvotėjas, 106 Church St., Edwardsville, Pa.

TEISMO KOMISIJA

- 1. Simanas Galinis, 115 Putnam St., Scranton, Pa.
- 2. Vladas Palupis, 113 N. Main St., Pittston, Pa.
- 3. Kazys Krašinskas, 180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y.

LABDARYBĖS KOMISIJA

- 1. Juozas Venslauskas, 28 Penn Avenue, Kingston, Pa.
- 2. Petras Montvila, 251 Etna St., Brooklyn, N. Y.
- 3. Jonas Vieraitis, 155 Vernon Street, Worcester, Mass.

SVIETIMO KOMISIJA

- 1. Leonardas Simutis, 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Ill.
- 2. Gen. Miliuskaitė, P. O. Box 599, Forest City, Pa.
- 3. Petras P. Muliola, 6606 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

KONTROLĖS KOMISIJA

- 1. J. Stulgaitis, 122 South Meade Street, Wilkes-Barre, Pa.
- 2. Juozas Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
- 3. V. Mardosa, 1733 Brick Avenue, Scranton, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

- 1. Simonas Cibulskis, 24 E. Liberty Street, Waterbury, Conn.
- 2. K. Vencius, 19 Cross Street, Lawrence, Mass.
- 3. Tamas Šeimitis, 1540 E. 65th Place, Chicago, Ill.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

WORCESTER, MASS.

LRKSA. 41-222 kp. ekskursija į Naragansett Pier Beach, R. I.

Ticketas kainuoja \$1.75 į abi puses (round trip). Busai pasamdyti pirmos klasės po 37 sėdynes. Tai važiuosim, kaip laivais. Buvom surengę važiuoti liepos 23 d., bet dėl tam tikrų aplinkybių pakeitėm laiką viena savaitė vėliau, tai yra, ekskursija bus liepos 30 d. Busai išeis nuo kampo Waverly ir Providence St. nuo liet. šv. Kazimiero par. mokyklos 8 val. ryte, tuojuos po šv. mišiu.

Gerbiami LRKSA. 41-222 kp. nariai, visi važiuokime į šią smagią vietą. Ir visi Worcesterio lietuviai yra kviečiami važiuoti su 41-222 kp. surengta ekskursija. Tikiėtus galima gauti pas šiuos kuopos komisijos narius ir įgaliotinius: K. Lekeckas, 33 Barclay St.; K. Kirminas, 44 Mendon St.; V. Delionis, 10 Shannon St.; St. Mancevičia, 64 Houghton St.; Mrs. Žemaitaitienė, A. Račkauskas, Augustinavičius, Kulikauskas, Palubeckis, V. Blaveckas.

Da kartą pareiškiame, kad tikėtai bus tie patys su 23 d. data, bet ekskursija važiuos 30 d., sekmadienį. Visus kviečia LRKSA. 41-222 kp. Rengėjai

SHENANDOAH, PA.

74 kuopos susirinkimas bus liepos 16 dieną, 1933, tuojuos po sumos bažnytinėje salėje. Malonėkite visi nariai susirinkti ir užsimokėti savo duokles, kad kokioj nelaimėj jūsų pašalpgaviai gautų jūsų pomirtinę arba pašalpa.

Kviečia visus nuoširdžiai 74 kuopos pirmininkas ir reikalų vedėjas. J. W. Butkauskas

SUGAR NOCH, PA.

Šiuomi pranešu, kad LRKSA. 46 kp. svarbus susirinkimas įvyks liepos 16-tą bažnytinėje svetainėje, 2-ą val. po pietų. Geistina, kad visi nariai susirinkty, nes turime svarbių reikalų aptarti, nes turim keblumų.

Daugiau iš vaikų duoklių nepriminėjus, turite patys atnešti mokesčių. J. Nevulis, fin. rašt.

BALTIMORE, MD.

Išleistuvių vakariene Rengia LRKSA. 13-ta kuopa dėl kuopos pirm. Bus liepos 23 d. 7-tą val. vakare šv. Alfonso parapijos svetainėje. Kviečiam atsilankyti skaitingiausia.

Išleistuvių rengimo komitetas malonės susirinkti liepos 14 d. š. m. 8 v. v. J. Būdelis, rašt.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa. — 1 kp. susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 12 val. dienos, parapijos salėje.

WILKES-BARRE, Pa. — 17 kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną tuojuos po pamaldų parapijos salėje.

LEWISTON, Me. — 26-tos kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 2 val. po pietų šv. Baltramiejaus dr-jos salėje. Visi nariai malonėkite susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 1 val. po pietų Mockaicio salėje.

EYNON, Pa. — 42-ros kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną tuojuos po sumos parapijos salėje.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną šv. Petro ir Povilo par. salėje, 2 val. po pietų.

NEW PHILA., Pa. — 51-os kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną tuojuos po sumos bažnytinėje salėje.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 2 val. po pietų pas Aleką Natautį.

EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 2 val. po pietų, Griškono name.

DURYEA, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną tuojuos po sumos, bažnytinėje salėje.

YOUNGSTOWN, Ohio. — 63 kp. susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 1 val. p. p. lietuvių parapijos svetainėje (Sheley St.).

ASHLEY, Pa. — 69-tos kuopos susirinkimai įvyks 3-čią nedėlidienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, kas kuopos raštininką, 220 S. Main St., Ashley, Pa.

BENTLEYVILLE, Pa. — 92 kp. susirinkimas bus liepos 16-tą dieną uojuos po mišiu paprastoj vietoj.

NEW YORK, N. Y. — 106 kp. susirinkimas bus liepos 16-tą dieną Aušros Vartų par. salėje po pamaldų (sumos).

NANTICOKE, Pa. — 114 kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną ovažnytinėje salėje, tuojuos po pamaldų.

BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus liepos 16-tą dieną pas Jurgį Janušį, 329 W. Union St.

ST. CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną bažnytinėje salėje, tuojuos po sumai. Kviečiami visi nariai atsilankyti.

VYRIAUSIO DVASIOS VADO PRANEŠIMAS

Šiuomi turiu garbės primint gerb. LRKSA. kuopoms, kad šių metų velykinės atlikimo laikas yra pasibaigęs ir laikas ši reikalą sutvarkyti.

Vyriausiam Dvasios Vadoi siųskit sąrašą tikėtai tu narių, kurie nėra atlikę Velykinės išpažinties. Sąrašai neatlikusių turi būt patvirtinti R. K. bažnyčios kunigu. Siųsti bendrai visų narių, atlikusių ir neatlikusių, sąrašus nėra prasmės. Susidaro daug darbo, daug raštų, daug išlaidų, o rezultatai būna tie patys.

Ateity bus priimta dėmesin tik tie liudymai, kurie bus prisiųsti prisilaikant aukščiau nurodyta tvarka.

Už užlaikymą tokių narių, kurie nėra atlikę velykinės, kuopos ima atsakomybę ir pasekas.

Kun. J. Kasakaitis, Vyriausias Dvasios Vadas.

E. VANDERGRIFT, Pa. — 133 kp. susirinkimas bus liepos 16-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 1 val. po pietų, lietuvių klubo rūmuose, 1111 Meadow Ave.

INDIANA HARBOR, Ind. — 176 kp. susirinkimas bus liepos 16-tą dieną tuojuos po sumos, bažnytinėje salėje, 3901 Fir St.

PITTSBURGH, Pa. — 183-čios kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną paprastoj vietoj, tuojuos po sumai.

FRACKVILLE, Pa. — 187 kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną paprastoj vietoj tuojuos po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 2 val. po pietų pil. Pr. Lamsargio svetainėje, 15 Chestnut St. Visi nariai teikisitės sueiti.

CHICAGO Heights, Ill. — 202 kp. susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 1 val. po pietų šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Pa. — 212-tos kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną parapijos svetainėje tuojuos po pamaldų.

WARRIOR RUN, Pa. — 238 kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną po Nr. 555 Orchard Street. Suraugę ir jaunamiečiai kviečiami dalyvauti. Pradžia 1 val. po pietų.

WYOMING, Pa. — 244-tos kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 3-čią val. po pietų, pas J. Čižauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 3 val. po pietų, Igno Stungio salėje.

BLISSVILLE, L. I., N. Y. — 277 kp. susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 3 val. po pietų, Lietuvių svetainėje, 117 Greenpoint Ave., Blissville.

PORT CARBON, Pa. — 282 kp. susirinkimas bus liepos 16-tą dieną Simano Stoškūno namuose, 2 val. po pietų.

KORN KREST, Pa. — 292 kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną 47 High St. Visi nariai dalyvaukite ir naujų atsisveikite.

SCRANTON, Pa. — 300 kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną tuojuos po sumos pobažnytiniam kambaryje.

DANBURY, Conn. — 304 kuopos susirinkimas bus liepos 16-tą dieną Visi nariai dalyvaukite.

VALDŽIA LEIDŽIA, O POLICIJA TRUKDO

Šio mėn. 8 d. į Vilniaus Kalvarijų atlaidus atvyko Kalesnykų parapija ir apsisotojo karmelitu rūmuose. Lietuvių mokslo draugijos igaliotas rinkti tautosakai žmogus B. Sabas, norėdamas išnaudoti progą, nuėjo pas kalesnykiečius ir paprašė, kad jie pasektų pasakų ir padainuotų lietuviškų dainų. Besikalbant atėjo vienas vienuolis lenkas ir paklausė Sabo ką šis daręs. Sabas paaiškino. Tada vienuolis pasiūkė iš gatvės du policininkus ir paliepė tautosakos rinkėją areštuoti. Sabas pradėjo protestuoti, aiškindamas, kad rinkti tautosaką yra valdžia leidusi ir kad jis turis visus reikiamus dokumentus. To nežiūrėdami, policininkai p. Sabą pradėjo tempti komisarijatan, tačiau pusiaukelėje paleidė, prigrasėdamas daugiau tautosakos nerinkti. Vilniuje, matyt, ką leidžia daryti valdžia, tą gali sudrausti paprasta policija.

Klaipėdoje pasirodė apyvartoj netikrų penklėlių. Netikrų pinigų padirbėjai ir platintojai iškomki.

PILD. K. SUSIRINKIMO PROTOKOLAS

(Pabaiga)

SESIJA 6-TA

Pradžia 1:45 po pietų

Dalyvauja visi Pild. Komiteto nariai ir "Garso" Redaktorius M. Zujus.

Seka tolimesnis svarstymas naujų policies.

Išklausius Sekretoriaus ir kitų komisijos narių tuo klausimu priengtą medžiagą, taip pat papildytas žinias iš actuary Robert Merriman pusės, nutariama priimti taip, kaip skaityta ir naujos policies bus trijų rūšių — 20 Payment Life, 20 Year Endowment ir Endowment at age 60. Šios policies bus kiekviena 3-ju laipsnių: \$250.00, \$500.00 ir \$1,000.00. Sulig čia priimtų taisyklių policies bus Paid up ir Extended (išmokamo ir prailginamo termino). Lėšos bus iskaitomos bendron sumon, t. y. ne daugiau, kaip \$2.40 per metus. Balsuojama. Vienbalsiai.

Ši visą projektą dabartinė komisija privalo prirengti ir išsiųsti kp. narių žiniai apie liepos 1 d. š. m. Balsuojama. Vienbalsiai.

Atsilanko kun. J. K. Miliauskas.

Jaunamiečių skyriaus policies, taip pat ir tokioje tvarkoje prirengti, kaip ir augusiems, t. y. \$250.00, \$500 ir \$1000. Galutinai komisija priuuoš kartu su actuary R. Merriman. Vaikų policies prirengti taip, kad būtų cash surrender. Balsuojama. Vienbalsiai.

Sesija baigiama 5 val. po pietų.

SESIJA SEPTINTA

Kovo 2, 1933

Pradžia 9:30 ryto

Dalyvauja visi Pild. Komiteto nariai, kaip ir šeštoje sesijoje. Maldą sukalba Dv. Vadas kun. J. Kasakaitis.

REGISTRAVIMOSI KLAUSIME

Referuoja komisijos nariai: A. J. Sutkus ir V. T. Kvietkauskas. Visapusiai apkalbėjus komisijos raportą, Sav. Marozas įneša, V. J. Miliauskas remia, kad tai pačiai komisijai laiduoti teisę ir veikti geriausiai ką bus galima, kad atsiekus tikslą. Šiame klausime įeina Massachusetts ir Connecticut valstybės. Balsuojama. Vienbalsiai.

Svarstoma Sekretoriaus raporte rekomendacijos mažinti Susiv. Pild. Komiteto, Raštinės ir "Garso" darbininkų algos.

Referuoja Sekr. J. B. Šaliūnas pareikšdamas, kad pats sau pirmiausiai liuosnoriai nusimažina algą \$25.00 per mėnesį.

Visapusiai apsvarsčius, nutariama, kad Susiv. Centre ir "Garso" dirbantiems algas numažinti dešimtą nuošimtį, išskiriant Gene Kupstas. Balsuojama. Vienbalsiai.

Izd. J. Moliūsis pareiškia, kad jo algą ikišioliai yra \$100.00 mėn., liuosnoriai nusimažina \$5.00 mėnesiui. Redaktorius M. Zujus liuosnoriai algą nusimažina per mėnesį \$25.00.

Sesija baigiama 12:10 p. p.

SESIJA AŠTUNTA

Pradžia 1:30 p. p.

Dalyvauja visi Pild. Komiteto nariai, išskiriant V. T. Kvietkauskas.

"Garso" organo klausime. Sekretorius referuoja, kad gaunami prenumeratos pinigai iš Susiv., skelbimai ir spaudos darbai daro nedateklų išmokėti išlaidas ir rekomenduoja daryti rimtas išvadas. Visapusiai apsvarsčius reikalingumą organo Susiv. nariams, įnešta ir paremta, kad organa leisti taip, kaip yra, paliekant iki kitam Susiv. Seimui. Balsuoja už Dr. A. J. Valibus, Sav. Marozas, kun. J. Kasakaitis, A. J. Sutkus. Susilauko V. J. Miliauskas, J. Moliūsis, J. B. Šaliūnas.

Užvilktos bilos

Sekr. referuoja, kad yra daugel užvilktų bilų, kaip kuopose, taip ir pas firmas ir pavienius asmenis. Vienbalsiai nutariama, kad Sekretorius dėtų pastangų, kad ir su legale pagalba, arba atiduodant collecting agencies tokias užvilktas skolas likviduoti. Vienbalsiai.

POMIRTINĖS

8 kp. Šliaužio Kazio, V. S. Mirė suspenduotas, apie ką jau buvo pirmiaus Pild. Komiteto svarstyta. Tėvai per kp. prašo sušelpiti. Atsižvelgiant į susidėjusias aplinkybes, vienbalsiai nutariama iš Labdarybės Fondo suteikti pašalpa sumoje \$50.00.

15 kp. Račkauskaitės Barbaros. Gautas laiškas iš Lietuvos Resp. Vice Konsulo P. Daužvardžio, reikalaujant pomirtinę išmokėti giminėms Lietuvoje. Kadangi ši pomirtinė buvo svarstoma pirmiaus ir buvo atsakyta, tad ir ši kartą nutariama laikytis konstitucijoje nustatytos tvarkos ir pomirtinę mokėti nėra galimybės. Vienbalsiai.

36 kp. Rapolavičiūtės Julės pomirtinės išmokėjimą skaityti baigtu. Vienbalsiai.

87 kp. Radvilienės Juzės pomirtinės trūkumą sumoje \$100.00 išmokėti. Vienbalsiai.

197 kp. Stankaus Adomo pomirtinės klausimą pavesiti Susiv. legaliam patarėjui ir sekretoriui. Vienbalsiai.

273 kp. kun. L. Kavaliausko išmokant pomirtinę laikytis konstitucijoje nurodytos tvarkos. Vienbalsiai.

302 kp. Vaicekausko Edv., V. S. pomirtinę išmokėti pirmiaus ištiriant narystės mokesčių knygutę. Vienbalsiai.

PAŠALPOS

12 kp. Pašukinio Vinco. Perskaičius sirgimo rekordą ir įvairius laiškus, surasta, kad pašalpa išmokėta sulig rekordo. Paliekama taip, kaip yra. Vienbalsiai.

14 kp. Kriškėičiūno Vinco sulaiykta pašalpa todėl, kad sirgdamas atsisakė gydytis pas medicinos daktarą, kas yra nurodyta Susiv. konstitucijoje. Todėl Dr. Kvotėjas

netvirtino jo sirgimo blankų. Nutariama laikytis konstitucijos parėdymų. Vienbalsiai.

22 kp. Kilikevičienės Elenos. Taip kaip ir 14 kp. — tas pats nuotikis. Nutariama pašalpa nemokėti. Vienbalsiai.

33 kp. Stasevičienės Ursulės. Patikrinus jos sirgimo rekordą, surasta, kad jai išmokėta toje ligoje, kaip kad yra nurodyta Susiv. konstitucijoje, t. y. už septynias savaites. Vienbalsiai.

35 kp. Astrauskienės Marės. Jai sergant išmokėta už septynias savaites, taip kaip yra nurodyta Susiv. konstitucijoje. Vienbalsiai.

35 kp. Bielio Vinco. Sirgo liga hernia ir išmokėta, kaip nurodyta Susiv. konstitucijoje — už 10 savaičių. Vienbalsiai.

39 kp. Milišienės Onos. Peržiūrėjus sirgimo dokumentus, surasta, kad jai pašalpa išmokėta sulig ligos rekordo ir taip, kaip rodo Susivienymo konstitucija. Vienbalsiai.

48 kp. Abračinskienės Marės. Patikrinus sirgimo dokumentus, surandama, kad ligos diagnoza buvo "menopouse." Už tokią ligą Susiv. konstitucijoje pasakyta aiškiai, kad pašalpa nemokama. Nutariama laikytis konstitucijoje nurodytos tvarkos. Vienbalsiai.

62 kp. Skerio Juozo. Sulaikytą dalį pašalpos nutariama išmokėti, todėl, kad kuopos valdyba dokumentais įrodė, kad pildant blanką nr. 1 padaryta klaida. Balsuojama vienbalsiai. Sesija baigta 5 val. vakare.

SESIJA DEVINTA

Kovo 3 d. 1933

Pradžia 9:30 ryto

Dalyvauja: Prez. A. J. Sutkus, Vice Prez. Sav. Marozas, Sekr. J. B. Šaliūnas, Izd. J. Moliūsis, Izdo Glob. V. J. Miliauskas ir Dr. A. J. Valibus.

Maldą sukalba A. J. Sutkus.

Seka pašalpų svarstymas.

75 kp. Petrausko Jono prašymas damokėti pašalpa \$25.00. Patikrinus sirgimo rekordus, Dr. Kvotėjas rekomenduoja damokėti. Vienbalsiai.

83 kp. Karsoko Domo nusiskundimas dėl trūkumo pašalpos. Patikrinus sirgimo blankas ir iš kp. gautus laiškus, surasta, kad jam pašalpa išmokėta nuo dienos, kaip kad buvo pranešta kp. valdybai, kad jis pasiduoda pašalpon. Reikalą skaityti baigtu. Vienbalsiai.

98 kp. Saurusevičienės Teresės. Jos ligos diagnoza buvo "hernia." Toje ligoje Susiv. konstitucija nurodo pašalpos mokėjimą už 10 savaičių. Tiek ir išmokėta. Vienbalsiai.

125 kp. Bartkienės Onos. Jos ligos diagnoza paduota "menopouse." Už tokias ligas Susiv. pašalpos nemoka. Vienbalsiai.

133 kp. Kalėdienės A. Jos ligos diagnoza "menopouse." Už tokias ligas Susiv. pašalpos nemoka. Vienbalsiai.

146 kp. Balodinsko Prano. Jis tvirtina, kad sirgęs gruodžio 21 d. Tačiau pirmoje blankoje ir kitur kuopa liudija, kad jis pašalpon pasidavė gruodžio 31 d. ir sulig datų išmokėta. Reikalą skaityti baigtu. Vienbalsiai.

153 kp. Nutauciūtės Zabelės. Skundžiasi, kad jai nedamokėta pašalpa. Patikrinus sirgimo dokumentus, surasta, kad jos liga buvo "appendicitis." Už tąją ligą Susiv. konstitucijoje str. 43, par. 11, aiškiai pasakyta, kad mokama 4 savaites. Tiek ir išmokėta. Vienbalsiai.

163 Pāplauckienės Marės. Skundžiasi, kad jai neišmokama pašalpa. Patikrinus dokumentus surandame, kad blanka nr. 1 pas Dr. Kvotėją gauta rugpjūčio 2 d., 1932 m. Daugiaus sirgimo blankų nėra gauta. Jos ligos diagnoza "hernia" buvo ligoninėj. Priede to, jos duoklių nėra gauta. Visapusiai ištyrus, prieita prie išvados, jeigu prišius likusias sirgimo blankas ir pilnai atsiteis užvilktas duokles, pašalpa išmokėti. Vienbalsiai.

172 kp. Abraitienės Jievos. Patikrinus sirgimo rekordą, surasta, kad jos diagnoza buvo "vidurių liga." Už tokias ligas Susiv. moka 7 savaites, tiek ir išmokėta. Vienbalsiai.

176 kp. Jurevičiaus Kosto. Serga proto liga ir randasi ligoninėj. Tad žmona prašo, kad priklausantią pašalpa išmokėti jai, kaip pašalpgaviai. Nutariama vienbalsiai prašymą patenkinti.

179 kp. Kupinsko Petro. Patikrinus sirgimo blankas surandama, kad minėto nario liga tęsėsi nuo lapkričio 1 iki lapkričio 9, 1932. Jam išmokėta sulig ligos rekordo. Vienbalsiai.

LRKSA. NARIŲ DOMEI

L. R. K. S. A. ŽENKLELIAI IR ŽIEDAI

Jeji nori, kad mūsų brangi organizacija augty nariais ir juose bujotų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekt nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jeji kuris narys-ė dar neturi minėty ženklelių, tai privalėty įsigyti. Kainos yra sekamos:

- LRKSA moteriškos sagutės \$1.50
- LRKSA moteriškos spilkutės 1.00
- LRKSA vyriškos spilkos... 1.50
- LRKSA vyriškos spilkos... 1.00
- LRKSA žiedai 10 karat

181 kp. Pudzemio Antano. Da kartą patikrinus sirgimo dokumentus, palikta rankose Prez. A. J. Sutkaus ir nutariama nemokėti. Vienbalsiai.

194 kp. Tamošiūno Jurgio. Jo liga "appendicitis." Išmokėta sulig Susiv. konstitucijos, t. y. už 4 savaites. Taip ir išmokėta. Vienbalsiai.

207 kp. Stokūnienės Onos. Patikrinus sirgimo rekordą ir korespondenciją, paliekama tolesniam ištyrimui. Vienbalsiai.

209 kp. Pajaujo Petro. Prašo damokėti trūkumą pašalpos. Patikrinus dokumentus, nutariama prašymą patenkinti. Vienbalsiai.

245 kp. Zybudos Stasio. Patikrinus sirgimo blankas, surasta, kad jo sirgimo blankos prisiūstos visos ant syk ligai pasibaigus. Tad Dr. Kvotėjas netvirtina. Taip kaip yra pasakyta Susiv. konstitucijoje ir ten pat sirgimo blankose, narys privalo pasiduoti pašalpon ir blankos privalo būti prisiūstos ne vėliau, kaip 14 d. Ant syk prisiūstos blankos netvirtinamos ir pašalpa nemokama. Nutariama laikytis įstatų. Vienbalsiai.

Sesija baigta 12 val. dienos.

SESJA DEŠIMTA

Pradžia 1 val. po pietų

Dalyvauja visi Pild. Komiteto nariai, kaip ir 9-je sesijoje, išskiriant Dr. A. J. Valibū. Dalyvauja ir Išdo Glob. V. T. Kvietkauskas.

Pašalpų svarstymas.

253 kp. Tonsko Jono. Patikrinus sirgimo rekordą ir esamą korespondenciją — skundus už ir prieš, paliekama tolesniam ištyrimui. Vienbalsiai.

265 kp. Gurausko Vinco. Patikrinus surasta, kad išmokant pašalpa išmokėta sulig ligonio sirgimo rekordo. Klaidos nėra. Vienbalsiai.

Pribūna Dr. Vadas kun. J. Kasakaitis.

265 kp. Gurauskienės Marcelės. Patikrinus rekordą, surasta, kad pašalpa išmokėta sulig ligonės sirgimų rekordo. Vienbalsiai.

265 kp. Sunelaitienės Viktės. Sirgimo rekordą patikrinus, surasta, kad pašalpa išmokėta sulig nurodymų Susiv. konst., t. y. 7 savaites. Laukti daugiau informacijų. Vienbalsiai.

283 kp. Valičkos Simono. Patikrinus sirgimo rekordą, surandama, kad jam pašalpa išmokėta sulig konst., t. y. už vidurių operaciją — 7 sav. Vienbalsiai.

295 kp. Meirono Juozo. Patikrinus sirgimo rekordą surasta, kad jam pašalpa už sužeidimą išmokėta pilnai taip, kaip yra nurodyta Susiv. Konst. str. 41, par. 5. Vienbalsiai.

301 kp. Jušinsko Mato. Jo ligos diagnoza "herniatomy." Toje ligoje Susiv. pašalpa moka 10 savaičių, tiek ir išmokėta. Vienbalsiai.

Bankų klausime

Referuoja Sekr. J. B. Šaliūnas. Pild. Komiteto buvo isakyta, kad surinkti žinias iš tų bankų, kame Susiv. dabartinio laiku laiko savo depozitus. Kad gauti depozitorius. Bankai tokių bondų nesutinka duoti. O ir patiems mokant premijas maža iš to naudos, nes Bonding Co. bondsą gali panaikinti bile laiku. Visapsusiai apsvarsčius, palikta lig laiku taip, kaip yra. Vienbalsiai.

3:30 p. p. apleidžia posėdį kun. J. Kasakaitis.

Depozituoti pinigų į Savings Account

Visapsusiai apsvarsčius, nutarta atidaryti naują savings account Liberty National Bank of Pittston. Ineša Dr. A. J. Valibus, remia Sav. Marozas, kad depozituoti \$2,000.00. Vienbalsiai.

Paskolų Prašymai

Alex Nutautis iš Lynwood, Wilkes-Barre, prašo paskolinti pirmu morgičiu \$2,200.00. Visapsusiai apsvarsčius, nutarta paskola suteikti 5 metų terminui 6 nuoš. ir 5 nuoš. mažinti principal sumokant kas 6 mėnesiai. Turi priduoti "appraisal." Tą visą prižiūrės Fin. Komisija. Vienbalsiai.

St. Clair, Pa., lietuvių parapija per kun. V. Matulaitį prašo paskolos. Nutariama, kad prašymą patenkinti nėra galimybės. Vienbalsiai.

A. Kučas iš Hartford, Conn. prašo paskolos. Nutariama, kad susidėjus aplinkybėms prašymą patenkinti nėra galimybės. Vienbalsiai.

K. D. Rubino ir I. A. Nausiedų Chicagoje prašymai paskolos paliekama Prez. A. J. Sutkui iširti. Vienbalsiai.

Petro ir Magdės Kiževičių prašymas paskolos paliekama taip, kaip yra. Vienbalsiai.

Kat. Federacijai nutarta išmokėti auką už 1933 m. sumoje \$10.00. Vienbalsiai.

Jonas P. Sabas, kuris randasi prieglaudoje, Phila., Pa., prašo pašalpos. Nutarta prašymą patenkinti išmokant \$5.00. Vienbalsiai.

Pov. Naujajūvi Phila., Pa., nutarta iš Labd. Fondo paaukoti \$20.00. Vienbalsiai.

Negeri Čekiai

Kaip jau pirmiau yra pranešta, kad tulos kp. iki šioliai neišpirko savo negerų čekius. Apsvarsčius nutarta, kad atsilyginti yra būtinas reikalas ir patartina saugumo dėliai, kad kp. savo narių duokles siųstų money orderiais. Vienbalsiai.

88 kp. Reikalai

Sekr. J. B. Šaliūnas referuoja dėl esamos suirutės 88 kp. ir rekomenduoja, kad Ulickienės Agotos pomirtinę jos pašalpgaviams išmokėti. Vienbalsiai.

227 kp. buvusios narės Morozienės M. narystės klausimas paliktas tolesniam ištyrimui. Vienbalsiai.

Akron ir Cleveland, Ohio morgičių reikalai

Plačiai apkalbėjus esamą savastį Akron, Ohio, ir esamus morgičius Rutkausko ir Sebastino, taip pat Clevelande tą visą reikalą pavedama Prez. A. J. Sutkui. Pasielgti taip, kaip bus geriausiai galima.

Susirinkimas baigiamas 5:00 po pietų. Maldą sukalba A. J. Sutkus.

J. B. Šaliūnas, Sekretorius

FRATERNALIZMO ISTORIJA

Rašo TAMAS ŠEIMIS

(Tęsinys)

III.

Penktas seimas paskyrė pinigų iš izdo dėl lietuvių kolonizacijos; nutarė nerinkti į Centro Valdybą narių prie Susivienijimo nepriklausančių, ir kad draugija, kuri priklauso prie Susivienijimo, gali siųsti delegatus į seimą; kurios nepriklausos, balso neturi, ir seime nedalyvauja. Dėl naujos konstitucijos plano išsiveržė ugninė diskusijos ir seimą nebuvo galima užbaigti. Draugijų delegatai, kurie buvo iki seimui į Centrą pilnai užsimokėję, išrinko naują valdybą namo bevažiudami. Susivienijimas jau skilo.

Kova su savaisiais ir išorinė Šis paskutinis įvykis tai buvo kardas Krokuvos-Varšuvos gvardijai, nes susipratę Lietuvos sūnūs viešai pareiškė, kad lietuviai Amerikoje gyvenantieji su lenkberniais nedraugaus niekuomet, išskyrus: "lygus su lygumi." Apie ką nei lenkberniai nei lenkai nesapnavo.

Karas — lenkbernius iš seimo prašalinus

Lenkų pakalikai, kurie buvo grynai lietuviai, tik su Krokuvos dažalais pamarginti, lietuvybei karą paskelbė. Lietuvybės pusę stovėjo: Juozas Paukštis ir kun. A. Burba. Karas tęsėsi apie porą metų ir užsibaigė lietuvybės laimėjimu.

Naujoji konstitucijoj randame, kad prie vardo jau pridėta žodis: "katalikų." Padalinimai: žemės pirkimas, mokyklų, našlaitnamio ir pašėnams nariams namų statymas. Būras dėl darbo teikimo nesenai Amerikon atvykusiems, pagalba mirusio nario giminėms ir leidimas pradžios mokykloms vadovėlių. Pomirtinė buvo \$100.00, ir ši suma buvo padalinta nariams proporcionaliai. Išrašymo buvo mokama \$1.00 Centro užlaikymui ir virš buvo knygu leidimui skirta.

Nauji Vadai

Kun. A. Burbai paėmus Susivienijimo vairą, buvo manyta, kad laimingai bei sėkmingai darbas eisis, bet apsirikt. Nuolatiniai lenkų puolimai, ir štai su Dr. Šliupu nesutarimas, kuris į plačią lietuvių išeiviją Amerikoje atsiliepė, ir daug blogo abiem pridirbo. Apie šiuos vaidus tik tiek galima priminti, kad kun. A. Burba stovėjo už lietuvybės idėją, kur jojo pareiškime skaitome: kad "mes Lietuvas vaikai ir turime būti geri tėvynainiai."

Aštuntas seimas svarbus nutarė: moteris ir merginas priimti į Susivienijimą; duoti knygynėliams paramą; nepriklausantis į Susivienijimą negali nešioti ženklelių; švesti kovo 4 d. Švento Kazimiero, Lietuvos Globėjo, žventę; ir garbės nario laipsnio įsteigimas.

Devtas seimas nutarė: padidinti pomirtinę iki \$150.00; raginti Susivienijimo narius imt pilietybės popieras; ir i Garbės Narius pakėlė: kun. A. Burbą, Juozą Paukštį ir kun. J. Žebrij.

Susivienijimas eina stipryn

Dešimtas seimas nutarė: steigti Susivienijimo organą, kurį redaguos Susivienijimo pirmininkas; organą spausdinti lietuviškos spaustuvė, leisti sykį i mėnesį.

1895 m. birželio mėn. Susivienijimo kuopa išleidžia rusų grovo Lelivos knygą: "Padejimas Lietuvių Rusų Vaispatijoj," rusų kalboj. Ši knyga pakreipė imperialistinės valdžios dėmesį ir lenkų melams užkirto kelią.

Susivienijimo Jubiliejus

1896 m. sausio mėn. pasirodė pirmas Susivienijimo organo numeris "Tėvynė." Redagavo kun. Jonas Žilinskas. "Tėvynė" formatas buvo 16 puslapių su viršeliais knygutės didumo. Ejo sykį i mėnesį. Nuo pat Susivienijimo įsteigimo už organą buvo "Vienybė Lietuvninkų."

Vienuoliktas arba jubiliejinis seimas nutarė: paskyrė \$100.00 "Lietuviškos Gramatikos" parashymui (konkurso būdu), steigti imigrantams namą; spausdinti senovės lietuvių raštus; "Kražių Skerdynės" išleidimas; nustatė \$2.00 metams nario mokesčių.

Dvyliktas seimas nutarė: steigti prie Susivienijimo knygyną; Susivienijimo nariai dalinami i tris skyrius: a) Garbės nariai mokės 50 centų i metą ir gaus ženklelių, organą, bet pomirtinės negaus; b) Eiliniai nariai mokės \$2.00 i metą ir gaus \$150.00 pomirtinės. c) Eiliniai nariai, kurie mokės \$4.00 i metą, gaus \$300.00 pomirtinės.

Susivienijimo izdas pavojų

Kada Kazys Radzevičius tapo išrinktas SLKA izdininku i pareikalavo nuo J. Miliausko, kad perduotų SLKA izdą, tasai žmogelis negalėjo taip daryti, nes neturėjo minimų pinigų pas save ir veik už meto laiko Susivienijimas atgavo nuo buvusio izdininko J. Miliausko \$3,134.37. Pas Miliauską buvo ir kitų draugijų bei organizacijų pinigų.

Be izdininko incidento da prieš Susivienijimo susiorganizavimą pūstelėjo ir pridgo visokių "sporų" organizacijų, kurios kitos nesusiorganizavę išnyko.

Tryliktas seimas nutarė: Centro Valdybą įgaliojo užbaigt kun. Burbos paminklo statymą; i Garbės narius pakėlė kun. J. Žilinską ir kun. A. Miluką; išleist Lietuvos žemlapi; surasti senovės Lietuvos spalvas; įsteigti Susivienijimo spaustuvę.

KUN. ALEKS. BURBOS DARBUOTE

(Žinios bei datos sekant "Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai." parašė Jr. Jonas. "Liet. Raštai ir Raštininkai" "Vienybė Lietuvninkų" "Vaitis," ir "Garsas A. L.")

Aleksandra Burba gimė 1856 m. spalį 30 d., Pailių kaime, Kropių parapijoj, Šiauliu apskrity, iš tėvų ūkininkų — Aleksandro Burbos ir Onos Budavičiūtės. Lankė per dvi žiemi pradine mokyklą Žagarėj, namo pagrižo ir prie tėvų pasiliko. Vėliaus lankė Kropių mokyklą ir turėdamas 14 metų išvažiavo i Šiaulius. Jau buvo per senas i stoti i gimnaziją ir turėjo mokintis privatiškai. Po trijų metų bandė išlaikyti egzaminą i penktą klasę, bet nesisekė ir nuvažiavo i Vilnių, ir gavo 4-rių klasių liudymą ir likosi priimtas i Dvasišką Seminariją, Vilniuje.

Sėkmingai baigęs seminarijos kursą, vyskupo Beresnevičiaus buvo išventintas i kunigus Kaune, 1882 m., spalį 13 d. Vilniaus vyskupystės administratorių Žilinskis paskyrė jį kamendatoriumi (vikaru) i Žašlius, iš kur 1883 m. balandžio 16, likosi perkeltas i Vidiškę (Przyjzpas) filijalistu. 1884 m. vyskupas Grinevieckis davė jam kleboniją Labanoroj, Šventėnų apskrity. Iš Labanoros, už patinimą lietuvių žmonių tarpe, rusų valdžia 1886 m. pasodino i Gardino vienuolyną. Lygiai du metu Gardine išsėdėjęs, 1888 m. lapkričio 29-tą paleistas ir gavo vietą Adutiškėj vėl už kamendorių.

Lenkų šmeižtas

Lenkbernis Bortkevičius, iš Adutiškės, nūvyko pas gubernatorių ir pareiškė, kad kun. Burba yra socialistas ir ramybės ardytojas. Už keliatos dienų kun. Burba gavo įsakymą keltis i Valkininkus užimti vikaro vietą. Kun. Burba apleido Adutiškį 1889 m. ruėpiūčio 6 ir nevažiavo i Valkininkus, bet i Ameriką. Kvietė jį Amerikon Sheandoah lietuviai, kurie, sudėję, jam net pinigų laivakortei išsiuntė. Negalėdamas, iš priežasties lenkų kunigo intrigų Sheandoah apsilikti, lapkričio 2 d. apėmė Plymouth'o lietuviški lenkišką parapiją (po kun. Var-

MALVINA

J. J. Savickas-Saulėnas

Ošia žaliuojantis pušynas nuo ateinančio vėjo iš jūros.

O po pušyno žaliuojančius tarpkalinus ir smiltinius apsidengusią jūros pakrantę, vaikščiojo jauna, žavi, kaip pražudusi lelija, mergelė. Lėgtis vėjelis sklaidė jos ilgą, kaip linas, gelsvas kasas, o akys, melsvos, žavinčios akys, krypo i tą pusę, iš kur tikėjosi sulaukti tą, kurio senai širdis ilgėjos ir laukė.

Vaikštinėję Malvina giliai užsimasčiusi, o širdyje džiaugėsi, kad senai ją varginančios svajonės šiandien išsipildys, ji susieis, susitiks mylimą Andrių Dyšą, kurio pamatymas vienatinis jos troškimas ir buvo. Juk jie daug, daug turėjo vienas antram ką pasakyti.

Malvina užtraukė skambią dainelę, kuri suokė toli per gražųjį Juodkrantės pušyną ir tyvuliuojančią neužmatomo platumo jūrą.

Saulė pabėrė tūkstančius skaidrių spindulių ant pušyno ir jūros, kaskart slinkdama arčiau vakarų horizonto.

Pajūriu pasirodė smarkiais žingsniais ateinantis ir kaž ko besidairąs jaunas, dailus, elegantiškos išvaizdos vaikas. Tai Andrius Dyša skubėjo prie jaunos, svajonių damos mergelės Malvinos.

Jis kaunietis valdininkas, ką tik atvyko pas dėdę Juodkrantėn praleist atostogas. Kai laivas ėmė artėti prie krasto, tai smarkiaus suplakė Andriaus širdis ir veidai šypsancia jaunies paraudonavo, žinant, kad nebetoli toji, kuri čiuilbės šale jo kaip laktūtė, o jis klausysis jos žavaus balselio, kaip Vagnerio "Siegfried Idyl" žavios muzikos, kuri neša žmogaus vaizduotę ir jausmus i meilės ir grožio pasaulį.

Netoli jūros, iš pušynėlio, pasirodė ir ji, pilnamė savo grožy, kaip jūros nimfa stojosi prieš Andrių.

Nuo tos dienos prasidėjo linksnios, romantiškos jų dienos laike atostogų gražioje Juodkrantėje, Baltijos jūros supamos.

Greit dienos slinko kaip sraunais upių vanduo pavasarį, nešant palaimos ir džiaugsmo dienas Malvina i Andriui.

— Jei ne pernykštės vakacijos, brangute, kalbėjo Andrius, tai šiandien tavęs visai nepažintai. Pereitą vasarą atvykau čia vasaroti pas dėdę i šią gražią vietą su nepažesta širdimi, bet kai sutikau tave, tai visas mano užsispyrimas link moterų ir širdies tvirtumas neteko lygsvaros.

— Kažin, ar aš važiuosiu? — linksmai juokdamosi atsakė Malvina. — Juk aš gimus ir augus prie neramuolės jūros, prie šio žaliuojančio pušyno, kuris moraliai gaivina mane, o to viso netekus jausiuos kaip nesavy.

— Juk mane pareigoes ten šaukia, aiškino Andrius, dėl to aš čia negaliu ilgiaman apsigyvenimui pasilikti. O antra, ką aš čia veikčiau, juk žvejoj nemoku ir neisiu. Žiemą čia nelabai kaip atrodo, o vasarą atvažiuosim čia pasilsėti, pasimaudyti, kaip kad aš atvažiuoju ūnai.

— Aš tik juokauju, Andriau. Su jumis eisiu visur, kur bus jums gerai.

Ilgai da jie kalbėjosi besigerdami vakaro tyla ir jaunimo suokiančia daina, kol rytų zaros nepakvietė i poilsį.

Daug tokių laimingų dienų ir vakarų jie praleido gerdamiesi vietos grožybėmis.

nagrio). Išbuvo vos tris mėnesius. Lenkams su lietuvių pradėjęs vaidus ir kerštauti, kun. Burba prikabinio lietuvius, kad skirtūs nuo lenkų i statytų dėl savęs kitą bažnyčią. 1890 m. buvo padėtas kampinis akmuo Šv. Kazimiero lietuvių R. K. bažnyčiai. Tai buvo pirmutinė lietuvių katalikų bažnyčia Amerikoje.

(Bus daugiau)

Išaušo gražus šeštadienio rytas. Pabėrė saulė nesuskaitomus tūkstančius skaidrių spindulių. Sužvilgo rasa ant medžių ir gėlių lapelių kaip deimanto perlai, kurie greit slėpės ir nyko nuo saulės bučkijų.

Už vis gražiausi ir ypatingiausi ta diena buvo Malvina i Andriui. Nes tai didžiausi diena prisiartinio jų gyvenime — amžinos meilės ir priesaikos apvainikavimas realybe prie altoriaus.

Diena lyg laukta, pasitaikė graži, jog gražesnės negalima buvo ir norėti.

Vestuvės. Visi linksminasi, ūžia, o vakarui atėjus atsirado nemažai norinčių pasivažinėti po jūrą, kad atvėsus nuo šokių Nereikė ilgai tartis, nes prieš saulėlydį jie jau įrėsi keliose valtėse nuo pakrantės per vilnėmis banguojančią jūrą.

Nuo kitų neatsiliko i jaunavedžiai, nes Malvina būtinai norėjo pasidžiaugti šale bernelio siūbuojama bangu, žinodama, kad greit turės apleistą tą vietą, kur plaukė giedrios jos jaunystės dienos daug daug sykių supuojantis ant banguojančios jūros krūtinės.

Vienoj iš paskesnių valčių įrėsi Andrius su Malvina ir jų vestuvių dalyviai Jonas Barčius su Antose Šalčiute. Andrius būdamas geras sportininkas, gerai įrė valtę, užtai trumpu laiku visus paliko užpakalyje. O jų juokai skambėjo, aidas aidą lydėjo, juk tam ir buvo skirta diena.

— Uždainuokime, pakvietė Antanina.

— Veski, pritarsime, vienbalsiai pritarė.

— Ne, jūs, Andriau, veskite, nes jei daina suskambės šiandien, iš jės jaunos krūtinės, tai per visą gyvenimą daina ir laimė lydės jus kelius, kalbėjo kokietaiškai šaipydamos Antanina.

— Aš užvesiu, tik visi pritarite, juokėsi Andrius.

Ant marių krantelio Statysiu laivelį, Viliosiu mergelę Trylikos metelių.

— Kodėl gi nepritariat? — užklauso Jonas.

— Todėl, todėl, todėl, kad mes ir vienos galime uždainuoti.

Neviliok, berneli, Neviliok jaunasai, Duok man jaunai augti Pas savo motulę.

— Matai, ir jūs mums nepritariat, juokėsi Malvina.

— Kaip jūs mums, taip mes jums, atsōvė vyrai.

— Kam viliot, kad aš turiu čia pasiviliojęs, tik ne trylikos metelių, juokėsi Andrius, gausdamas Malvina prie savę. Ir tu, Jonai, ilgai neviliok Antaninos, padaryk taip, kaip kad aš padariau. Juk Antanina nebe trylikos metelių, vaipėsi Andrius.

— Tegu vyrai savo metelių žiūri, o ne mūs, paraudonavusi atsakė Antanina.

Taip jiems bejuokaujant, gerai atsitolino nuo krašto, nuo draugu.

Ant jūros dažnai ir greitai keičiasi oras, tik seni žvejai, gerai patyrę, gali dalinai atspėti artėjančią oro permainą ar audrą. Bet jaunųjų valty nebuvo patyrusių žvejų ar jų sūnų.

Taip jiems bejuokaujant, nematamai, artinosi iš jūros gilumos mirties nagus iškėtusi, pragaraiškai šaipydamosi audra. Kai jie pamatė artėjančią pavojų, skubiai ėmė įrtis prie kranto, bet toli jis buvo nuo jų, o kiti vestuvininkai taipgi skubėjo kranto link.

— Oi, oi!, aimanavo persigandusi Malvina gausdamosi prie Andriaus, kuriam tik trukdė įrimosi darbą. Bet šis neturėjo laiko ją raminti ir glaust prie savęs, nes sėdėdamas šilimais su Jonu, įrėsi skubiai prieš bangas i krantą.

— Nesirūpink, brangioji, ramino Andrius, greit darsijsime

prie kranto, o jei bijai užpakalyje sėdēt su Antose, tai šia virve tave perjuosime pusiau, kurios kitas galas priištās prie valtės šono.

Kaip tarė, taip ir padarė, ir vėl skubėjo įrtis, bet įrimasis darėsi kaskart sunkesnis.

Ūmai vienu kart sušnioktė putojančios bangos, davė banga visu smarkumu valtės šonai ir per viršų. Valtis smarkiai pasviro, o išsigandę merginos puolė i vieną šoną. Valtelė, netekusi lygsvaros, apsisovė išmesdama keleivius vandenin.

Kiekvieną bangos nutvėrė nešėsi da kelias minutes. Jie šaukėsi pagalbos, o jų beviltis riksnas maišėsi su šėlstančios jūros ūžesiu. Kol pribuvo pagalba, tai trys jaunuoliai jau amžinai užmerkę akis plūduriavo giliaame jūros vandenyje. Tik tuščią valtį gelbėtojai patraukė, pajūo kokį tai sunkumą. Greit surado virvę su kuria ištraukė iš vandens be sąmonės Malvina. Nors patiems pavojus grėsė netekti gyvybės, bet pamiršdami ir patys save ėmėsi gaivinti Malvina. Po ilgo ir rūpestingo triušo, Malvina ėmė judėti ir alsuoti. Nors tiek laimėję apsidžiaugė ir skubiai leidosi i krantą. O Andrius, Antaninos ir Jono tik sekantį pavakarį lavonus išplovė i krantą.

Malvina tuojaus nuvežė i ligoninę, kurioje tik ketvirtą dieną atgavo pilnai sąmonę, bet kai užinojo apie Andriaus i kitų likimą, tai iš susijaudinimo susirgo ir tik mėnesiui pralinkus galėjo kuniškai sustiprėjęs grįžti namon.

"Andriau!.. Andriau!.. šaukė, kur tik ėjo, klausinėjo, ką tik sutiko, bet niekas nepasakė, kur yra jos Andrius, o jei kas sakė, tai ji netikėjo, kad jos Andrių slėgia juodoji žemelė tarp dviejų pušų.

Kasdieną eidavo i pajūrį ir ten išistas valandas prarymodavo belaukdama Andriaus, bet ji jo niekad negalėjo sulaukti. Su niekuo ji nesikalbėjo, niekur nėjo be pajūrio — tos vietos, kur trumpas valandas leido džiaugsmu su Andriumi.

"O, Andriau!.. Andriau!.. kam mane apleidai žadėjęs laimę ir gražų gyvenimą, o kur man dabar pasidėti be tavęs. Sugrįšk, bernužėli, sugrįšk, mylimasai, aš tavęs laukiu dieną naktelę asarėles braukdama. Atsiusk nors žinią, kame esi, ten eisiu plauksiu ir aš. O gal tave paviliojo jūrų dievaitė Jūraitė, Kastjėnu mylimoji, nusivesdama i stiklinius rūmus.

Kas sakė tiesą, tam ji netikėjo, o lekiantis vėjelis neatnešdavo jai jokios žinėlės nuo bernelio. Sėdėdavo ir laukdavo akis įbedusi i jūrų tolių, ar nepasirodys valtis ar laivas toluomoje, bet dienos ir savaitės slinko, o jos laukiamas Andrius nesirodė.

Eisiu, vyksiu aš jo ieškoti. Gal jis paklydo, manęs neranda, tai aš jį rasiu.

Vėsus buvo sekmadienio rytas. Žmonės skubiai ėjo i bažnyčią. Baltai apsiengusi ir Malvina išėjo, tik nėjo i bažnyčią, bet jūros link, prie žaliuojančio pušyno. Atėjusi prie kranto, sėdo i valtę ir leidosi i jūrą, viešnagėn ar kerštui pas Jūraitę. Ji ieškojo žuvusio bernelio ir rado, nes jūra priglaudė jos dailų, jaunystę žydingį kūną i savo šaltą glėbį, o po kelių dienų išplautą paguldė iškilmingai šale to, kurio ieškojo.

Ona Pucetaitė

DIENOS IR NAKTIES MALDOS

Ar pameni — tu vakar vakare Man sakei, kad mane myli. Bet kiek teisybės tame — Nes vakaro žodžiai dažnai tušti.

Aš naktis nemyliu, Nes naktys tuštybės, Tušti romansai ir piktybės Yra tikru nakties gyviu.

Naktis turi daug laimiu... Bet kokių tuščių... Naktį yra daug kalbama maldų. Bet nakties maldas neprilyginsi prie dienos maldų.

LIETUVIŠKI BONAI

Mes mokame aukščiausias marketo kainas. Neparduok pirm negu pasiteiraisit pas mus. Rašykite:
KURT H. SCHURIG & CO.
 50 Broadway New York

I LIETUVĄ

Reguliarieši plaukimai, — Patogus tripas, — Žemos kainos.
 Dėl platesnių informacijų kreipkitės į vietinius agentus ar
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
 27 Whitehall St., New York

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. VARGONINKŲ SA-GOS VALDYBA

- Kun. J. Simonaitis—Dvasios Vadas, 211 Ripley Pl., Elizabeth, N. J.
- A. Visminas — Pirmininkas, Lietuvoj.
- P. Petraitis, — Vice-Pirmininkas, 94 Bedford St., Lawrence, Mass.
- Brolis J. Bany, M. I. C.—Knygius, St. Mary's College, Thompson, Conn.
- J. Brundza — Raštininkas, 182 High St., Brooklyn, N. Y.
- J. Stulgaitis — Išdininkas, 122 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

JAU LAIKAS UŽSISAKYTI "RYTĄ"

"Rytui" rašo žymiausias katarano (movies).
 "Rytas" metams kainuoja (Am. vienam mėnesiui 60 centų. J. V.) \$6.00, pusei metų \$3.00, nominali, teisininkai, ir kt.
 "Rytą" visi skaito ir prenumeruoja.
 "Ryto" visos žinios greitos ir teisingos.
 "Rytas" yra vienintelis lietuvių sociologai, istorikai, pedagogai, ekologai rašytojai, kritikai, publicistai, katalikų dienraštis. Jis atsidėjęs seka ir gina visus katalikų kultūrinis ir politinius reikalus.
 "Rytui" visi patenkinti, nes be to dar gauna šiuos skyrius: ekonominį, akademinį, moterų ir ek—"RYTO" adresas: Kaunas, Duonelaičio g. Nr. 24. Lithuania.

Nuga-Tone

tūkstantams vyrų ir moterų yra šaltinis gražiantis sveikatą ir linksmybą — tikras gyvenimas ir pagalba šio TIKRO TONIKO. Kuomet vyrų ir moterų pasiekia viduramžiai, visi organai pradeda darytis silpnėsi. Jiems reikalingas yra tonikas. Štai kodėl NUGA-TONE "pastatė daugelį jų ant kojų." Bile vaistinėja parduos jums trisdešimt dienų treatmentą. Vartokite jį dvidešimt dienų pagal paduotas direktyvas, ir jėgu būsite neužganėdintas jūsų pinigai bus jums sugrąžinti — be jokių jums ekspensų.

Spaudos žiniomis, Vokietijos atstovas Kaune p. Zechlin birželio 13 d. — Lietuvos Prezidento vardo dieną, popiet atsilankęs pas mūsų vyriausybę ir pareiškęs nepasitenkinimo dėl išleisto įstatymo apie svetimšalius.

I LIETUVĄ

Svedų Amerikos Linija NEW YORK—KLAIPEDA
 Per Gothenburgą
 PIGIOS LAIVAKORTES
 Greita kelionė į Lietuvą per Svediją.
 Nuolatiniai išplaukimai iš New Yorko Pier 97, gale W. 57th St.
 M. L. "Gripsholm". Liepos 28
 M. L. "Kungsholm". Rugs. 19
 S. S. "Drottningholm" Rugs. 24
 Keliaujantiems "BALTUOJU SVĖDU LAIVYNU" — kelionė būna per trumpą. Gauk brošiūrėlę "BENDROS INFORMACIJOS KELIONEJE Į KLAIPEDĄ." Kreipkis į vietinį laivakorčių agentą, asmeniškai ar laišku, arba:
 SWEDISH AMERICAN LINE
 21 State St., New York, N. Y.
 Chicago, Ill. 181 N. Michigan Ave.
 Boston, Mass. 10 State St.
 Detroit, Mich. 73 Monroe St.
 Montreal, Que., Canada
 1410 Stanley St.

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

ROCHESTER, N. Y.

Mokslų užbaigimo išskilmės. Varduvės

Sekmadienio rytą, birželio 25, Šv. Jurgio par. klebonas kun. Jonas Bakšys atlaikė išskilmėn-gas Šv. Mišias ir, drauge, pasakė nepaprastai gražų pasveikinimą, pilną patriotingų minčių, mokyklą baigiantiems moksleiviams (ėms) ir visiems tėveliams ir mamytėms.

Vakare, Šv. Jurgio par. svetainėje įvyko parapijinės mokyklos mokslų užbaigimo išskilmės su nepaprastai gražia programa, kurią suruošė mūsų mokyklos darbdėsis Pranciškiečių Sesutės, drauge su parapijos varg. K. Baziu. Visa svetainė buvo pilnai prikimšta žmonių ir daug svečių.

Drauge su mokslų užbaigimo išskilmėmis buvo ir mūsų aukštai gerbiamo ir mylimo klebono kun. Jono Bakšio varduvės, ir jam buvo pareikšta kuo gražiausia linkėjimai vardan visos Šv. Jurgio parapijos ir taipgi buvo įteikta įvairios gražios dovanos nuo visos mokyklos mokinių ir nuo savo draugų ir pažįstamų.

Mokslų užbaigimo išskilmų programa buvo tokia:

1. Varduvių sveikinimas—aštuntasis skyrius. Gėlių buketą įteikė J. Kazakevičiūtė.
2. Klebono Jono orkestras — pirmas ir antras skyrius. Orkestro vedėjas buvo "profesorius" Juozas Melinis.
3. Varduvių šokis.
4. Draugai — pirmas ir antras skyrius.
5. Depresijos Bumukai—penktas ir šeštasis skyrius. Vyriausias "Bumukas" buvo A. Mateikis.
6. Juokdariai — trečiasis ir ketvirtasis skyrius. "Numirėlis" buvo B. Zlotkus.
7. Senos galdynės šokis — penktas ir šeštasis skyrius.
8. "Nepaprastas Dantistas" — vieno veiksmo komedijėlė. Dantistas — V. Stanis, klįjantai — V. Dirsaitė, V. Urbonas, R. Buskas, A. Mateikis, A. Ridičiūtė, J. Kulbis.
9. Kardų Drilius — aštuntasis skyrius.
10. "Pagundos Moksle" — vieno veiksmo veikalėlis. Vaidino: J. Šlevaitė, A. Raščiuotė, G. Rimkiūtė, J. Simonavičiūtė, A. Petrusėvičiūtė, A. Kazakevičiūtė, J. Jodveršiuotė, V. Tankiūtė, G. Bitinaitė.
11. Gimnastikų Drilius — septintasis skyrius.

Jonas Morkūnas buvo vakaro vedėjas.
 Šie berniukai gavo dovaną nuo "Rochester Chamber of Commerce," kaip geriausi "Patrol Boys": J. Palšiūnas, J. Motiejūnas, V. Burauskas, V. Stunguris, E. Brazauskas, C. Gurskis.

Šie mokiniai laimėjo dovanas, kaip geriausi mokiniai (ės) savo skyriuje: 1 sk. — A. Girvickas, 2 sk. G. Kazarskaitė, 3 sk. E. Butrimas, 4 sk. V. Paluikis, 5 sk. V. Urbonas, 6 sk. J. Levickaitė, 7 sk. E. Danielius ir K. Gurskis, 8 sk. mokinys St. Pabrinkis laimėjo dovaną už geriausią lietuvių kalbos mokėjimą.

Šie mokiniai (ės) baigė Šv. Jurgio par. mokyklą: A. Raščiuotė, G. Bitinaitė, A. Sabaliauskaitė, J. Simonavičiūtė, V. Jodveršiuotė, P. Dominaitė, A. Kazakevičiūtė, J. Šlevaitė, A. Tankiūtė, J. Butkiūtė, A. Petrusėvičiūtė, J. Kazakevičiūtė, E. Melinaitė, G. Rimkiūtė, St. Pabrinkis, V. Stunguris, E. Sibirius, J. Kurmauskas, V. Motiejūnas, V. Bartulis, K. Blažys, J. Palšiūnas, St. Urbonas, V. Gurskis, I. Surbiskis, V. Burauskas.

V. Bartulis turėjo aukščiausius pažymius ir laimėjo didelę sidabrinę taurę. J. Kazakevičiūtė

tė laimėjo antrą dovaną ir S. Urbonas laimėjo trečią dovaną.

Panelė A. Raščiuotė įteikė gražų gėlių buketą Šv. Jurgio par. mokyklos vyriausiai Sesutei Clarinai nuo visų aštuntojo skyriaus mokinių.

Būtų labai gražus ir naudingas dalykas, jei tėveliai siųstų savo gabius sūnus arba dukreles į mūsų lietuviškias mokslo įstaigas, kurios kuo geriausiai ir aukščiausiai stovi mokslo žvilgsniu, ir, kurios taip pat turi visas pilnas valdžios teises.

Siųskite bernaičius į "Mariampolis College," Thompson, Conn. Ši mokslo įstaiga turi 4 metus High School ir taipgi Kolegijos kursus. Platesnių žinių klauskitės klebono.

Mergaites siųskite į Pittsburgh'ą arba į Chicago. Mūsų gerb. mokyklos sesutės gali suteikti pilniausią informaciją apie šias garsias ir rimtas lietuviškas mokslo įstaigas.

Taipgi, geriausias ir rimčiausias katalikiškos aukštesnės mokyklos Rochester'yje yra — berniukams — Aquinas Institute ir mergaitėms—Nazareth Academy. J. C. M.

"Studentų Kuopos" Veikimas

Antradienį, birželio 20 d., įvyko Šv. Jurgio parapijos "Studentų kuopos" didelis ir skaitlingas susirinkimas. Laikė susirinkimo buvo formališkos ir iškilmingos naujų narių priėmimo ceremonijos. Priimta daug naujų narių į "Studentų kuopą."

Dvasios vadas kun. Jonas Bakšys, mokyklos seserys, visi nariai ir narės ir keli paktviesi svečiai dalyvavo šiame iškilmingame susirinkime. "Studentų kuopos" valdyba vedė ceremonijų apeigas. Po šių ceremonijų kun. Jonas Bakšys, mokyklos vyriausioji Sesuo Clarina, Studentų kuopos pirmininkė Izabelė Rovaitė ir Jonas C. Morkūnas pasakė atitinkamas prakalbėles.

Po susirinkimo buvo rodoma Studentų Seimo "movies" ir drauge buvo užkandžiai ir šokiai.

Šiais mokslo metais sekanti kuopos nariai (ės) baigė aukštąsias mokyklas: Dr. Jonas Breivis — University of Rochester School of Medicine; Juozas Cickevičius, Ed. Kovas — Benjamin Franklin High School; Anna Shilinis—East High School; Mary Stirna — St. Joseph's Commercial School; Malvina Jokšas — Nazareth Academy.

Nesenai studentų kuopoj susiorganizavo stiprus "Baseball" ratelis, kuriame žaidžia visi smarkiausi lietuvių studentai. Ligi šiol jie laimėjo visus lošimus. Žaidikai yra: Ed. Kovas (kapitonas), D. Baranauskas (managenis), Juozas Cickevičius, St. Letkauskas, A. Stugis, Br. Samolis, V. Vaitonis, Ed. Palšiūnas, P. Dirsaitė, St. Melinaitė, F. Bartulis, H. Svetikas. Mes norėtume suplikti "Waterbury'iečius, kurie giriasi savo stipriju "Baseball" rateliu!

Studentų kuopos gražus augimas ir bujojimas priklauso nuo mūsų aukštai gerbiamo ir mylimo dvasios vado kun. Jono Bakšio, kuris visuomet gyvai pritaria ir paremia mūsų kuopą.
 Studentų Kuopa

BROOKLYN, N. Y.

Radio

Ansamblis "Lietuvos Daina" duos antrą iš eilės radio programą iš stoties WLWL, 1100 kil., liepos 13 d., ketvirtadienį, 7:45 iki 8 valandos vakare.

J. A. A. Jonavos val. Užšilių—Rusų kaimė rastas nušautas K. Sevela. Bene bus raudonųjų kerštas.

BROOKLYN, N. Y.

Iš Apreiškimo Parapijos

Padėka. Apreiškimo par. kunigai ir seserys Domykietės taria nuodirdų ačiū visiems tiems, kurie koku nors būdu prisidėjo prie sekmingo užbaigimo mūsų Apreišk. par. mokyklos, ar tai darbu, pagarsinimais, o labiausiai savo atsilankymu. Mes nesitikėjome tokių gražių pasekmių tokiame blogame laike, o tiek gražaus pelno liko parapijai. Todėl da kartą tariame nuodirdžiai ačiū!

Vakaro išpūdziai. Birželio 25-tą, 7:00 val. vak., prasidėjo graži programa ir tęsėsi iki 10:30 val. Publika buvo pilnutėlė svetainė. Nors buvo labai karštas oras, bet publika ramiai ir tyliai klausėsi programos.

Iš eilės visi programos numeriai buvo gražūs, ypatingai "Šaulių Mergaičių" šokis ir dainos. "Trispalvė Vėliava," "Lietuvos Prezidentas," "Mažyčių Universitetas" ir kiti numeriai žavėjo publika.

Pasibaigus statymams, kalbėjo kun. Kartavičius, klebonas kun. K. Paulionis ir vargoninkas iš C. Brooklyn J. Brundza.

1933 metais mokyklą baigė:

Sausio mėnesį: Almonaitis George, Antanovich Bertha, Belauskas Mary, Belevichs Mary, Bepirštis Petronella, Bigin Helen, Eidukaitis Mary, Grigula Antonine, Juodzevich Alphonse, Kawinkle Albert, Kraučiuonas Helen, Maldaikis Anna, Pažareckas Vincent, Vaskelis Frances, Višniauskas John, Wineck Anna, Yuška Albina, Zaborskis Helen, Zizas Antonine, Žvingis Bertha.

Birželio mėnesį: Aluška Ladislaus, Bedenis Marie, Busavichs Anna, Čiepaits Victor, Gudonis Anthony, Koluck Edward, Lamonic Dorothy, Miscunaitis Emilia, Petrauskis Joseph, Rutelionis Joseph, Sledzaus Mary, Vensevich Anna, Vitkevich Walter, Zamitka Alphonse, Zenka Alphonse, Zidanavich Albert, Žudzius Mildred.

PITTSBURGH, PA.

L. K. Fondo Komitetas esąs geriausia organizuotas

Lietuvių Kambario Fondo Komitetas savo šeštą šiu metų mėnesinį susirinkimą laikė birželio 29 d. Pittsburgho Universiteto naujam name, tryliktame aukšte.

Tautinių kambarių superintendentė ponė Mitchell raportavo, kad Pitt. Universiteto valdyba savo vėliausiam susirinkime konstatavo, jog iš visų tautinių kambarių komitetų šiais metais, iki šiol, geriausiai esąs organizuotas lietuvių komitetas. Nors per tą laiką, nelabai daug surinkta pinigų į kambario fondą, bet Komiteto susirinkimų reguliarumas, gyvas reikalų svarstymas, pasiryžimas ir pasiskatinimas toliau da uoliau darbuotis lemia visa ką gera lietuvių paminkliniam kambariui artimoje ateityje.

7 DIENOMIS I LIETUVĄ
 GREIČIAUSIAIS PASAULYJE LAIVAIS

BREMEN • EUROPA
 Specialiai traukiniai stovinti šalimais garlaivio Bremer-havene užtikrina patogias keliones į LIETUVĄ
 GREIČIAUSIAIS KELIAS Į SENĄJĄ TEVYNĘ.
 Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba
NORTH GERMAN LLOYD
 57 BROADWAY, NEW YORK

CLEVELANDO ŽINIOS

"BEACH PARTY"

Liepos 1, Witklife, Ohio, jaunimo būrelis, kuris dabar organizuoja Clevelando Liet. Jaunimo draugiją, turėjo "beach party" ir "viener raust." Šis išvažiavimas įvyko pas šio jaunimo vieną narę — Alešę Sadauskaitę, kuri gyvena gana tolokai iš Clevelando. Jaunimo buvo gana skaitlingas būrys ir visi turėjo gerus laikus, ypatingai daug pridavė gyvumo šiam išvažiavimui jaunimo akordinistai: p-lė A. Ožetskaitė, R. Simonaitis ir da vienas akordinistas, kurio vardo neteko sužinoti.

Visi labai gambiai gali patampti šį muzikos instrumentą. Taip pat buvo nepamiršta ir lietuviškų liaudies dainų, kurių aidaai taip gražiai skambėjo per Witklife girias. Už dainas priklausau garbė A. Rakauskaitė, jos broliams Jonui, Nikodemui ir J. Patickui, kaip vedėjams ir visam jaunimui už mylėjimą liet. dainų.

Dėl šio išvažiavimo daugiausiai pasidarbavo šie nariai: A. Rakauskaitė, St. Ivinskaitė, P. Ūsalis, P. Marcinkevičius ir A. Sadauskaitė. Tik gaila, kad mūsų jaunimo, liet. žaidimų vadui, Ig. Visockui, skaudžiai sužeista dešinėji ranka dirbtuvėje, kas šį jaunuolį privers apie porą mėnesių išbūti namie. Linkime žaidimų vadui greito pasveikimo ir vėl mokyti liet. žaidimus!

AMSTERDAM, N. Y.

Panevėžio Katedros reikalams gauta aukų Amsterdame, N. Y., viso 14 dolerių. Aukavo: J. ir B. Varnai \$10, Pr. Šlaveikis \$2, vaistin. Spediacci \$2.00.

Kun. A. Deksnys, Panevėžio katedros vikaras.

BALTIMORE, MD.

ŽINUTĖS

Liepos 4 d. š. m. buvo piknykas surengtas rūpesčiu Šv. Vardo vyrų dr-jos parapijos nardai. Tai buvo gražus pasilinksminimas, o labiausia svečius ir viešniais užinteresavo "bingo."

Šio piknyko komitetas ir darbininkai buvo beveik tie patys, kaip ir pirmiau, tik su maža permaina. Pirmininkavo p. Makarauskas, o į vietą p. J. Karaliaus buvo p. Rūkštelis. Pelno liko virš du šimtai dol.

Liepos 9 d. Nekalto Prasidėjimo merginų dr-ja turėjo išvažiavimą J. Grebliausko viloj. Sako, turėjo "gut taim."

LAIKO SKIRTUMAS

Klausimas: Kuomet New Yorko mieste laikas yra 12 val. vidurdienį, koks laikas Berline, Londone, Paryžiuje ir kituose pasaulio dideliuose miestuose?

Atsakymas: Kuomet New Yorko laikrodžiai rodo 12 val. vidurdienį, rytiniui laiku, tad laikrodžiai svetimuose miestuose parodo: Buenos Aires 1 val. po piet; Meksikos Mieste 11 val. ryto; Londone, Paryžiuje, Madride 5 val. po piet; Berline, Copenhagoje, Stockholme, Budapešte, Genevoj, Oslo, Viennoj, Shanghai, Hong Kong ir Maniloj 1 val. po piet sekančioj dienoj; Yokohama 2 val. po piet sekančioj dienoj. FLIS.

Klausimas: Kiek šalių yra Tautų Lygos nariais? Taipgi, kurios didžiausios šalys nė nariais?

Atsakymas: Dabartiniu laiku Tautų Lyga turi narystę iš 56 šalių, pradedant su Albanija ir baigiant su Jūgoslavija. Tautos nepriklausančios prie Tautų Lygos yra Afganistanas, Arabija, Brazilija (atsitraukė 1928 m.), Ecuador, Egipt, Sovietų Rusija ir Amerikos Jung. Valstybės; Japonija (pasišalino 1933 m.). FLIS.

Klausimas: Kiek šalių yra Tautų Lygos nariais? Taipgi, kurios didžiausios šalys nė nariais?

Atsakymas: Dabartiniu laiku Tautų Lyga turi narystę iš 56 šalių, pradedant su Albanija ir baigiant su Jūgoslavija. Tautos nepriklausančios prie Tautų Lygos yra Afganistanas, Arabija, Brazilija (atsitraukė 1928 m.), Ecuador, Egipt, Sovietų Rusija ir Amerikos Jung. Valstybės; Japonija (pasišalino 1933 m.). FLIS.

DU ĮZYMŲ VAIDINIMAI

Teško nugirsti, kad P-lės Švč. N. Pagalbos parap. rudenį ren-

žymiausių veikalų, kiek jų yra giasi statyti scenoje vieną iš i-parrašyta lietuvių kalboje: "Graži Mageliona," keturių aktų istorinė drama. Girdėjau, lošėjai jau parinkti ir rolės išdalytos. Antras veikalas: "Birutė" — o-perėtė, kuri irgi bus statoma at-einantį rudenį ar vėliau žiemos metu. Clevelandiečiai liet. jau laikas būtų šiais veikalais susidomėti.

PERSIKEITIMAS

Kaip pereitame "Garso" numeryje buvo pažymėta, liepos 16-30 dd., P-lės Švč. N. Pagalbos parap. darže, piknykus rengia vienos moterų draugijos, bet dabar yra kiek persikeitimų piknykų rengime — liepos 16 d. piknyką rengia pati parapija, o liepos 23—30 dd., rengia Lab. moterų draugija. Visas pelnas skiriamas parapijos naudai. Piknykų pradžia 2:00 po piet.

REMS MILERĮ

Liepos 6-tą, Lietuvių svetainėj, Liet. Demokratų Klubas, laikydamas mėnesinį susirinkimą, indorsino į miesto majorus tą patį majorą Ray T. Millerį. Jį stato ir remia dėl antro termino demokratų partija, kurioje priklauso ir C. Liet. didžiulis demokratų klubas. Granitas

L. K. SAJUNGOS PUSMETINIS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Kultūrinio Darželio Sąjunga laikė pusmetinį susirinkimą Lietuvių salės kambary birželio 30-tą. Susirinkimas buvo gana skaitlingas. Mat, po didelio darbo bei išskilmų kiekvienas įdomavo šio didelio darbo rezultatais.

Susirinkimą vedė pirm. adv. Petras Česnulis, nutarimus perskaitė rašt. K. S. Karpavičius. Iš praejusio pusmečio apyskaitą išdavė išdininkas Petras Muliolis. Sekretorė Vl. Šukienė, išdo globėjos Julė Salaševičienė, Ona Baltrukonienė pranešė, kad knygas peržiūrėjo ir rado pilnų tvarkoj. Turto yra virš \$1,000.

Rengto piknyko raportą patiekė komisija iš J. Sadausko, J. Brazausko ir A. Paslausko. Už pasidarbavimą komisijai išreikšta padėka.

Lietuvių Kultūrinio Darželio atidarymo reikale raportavo ir kalbėjo K. S. Karpavičius, Ona Mihaličienė, Ag. Grigienė, Petras Muliolis, Marė Miščikienė, Vl. Šukienė, P. Glugodienė, J. Brazauskas, J. Jaras, pirm. adv. Petras Česnulis, vice pirmin. J. Sadauskas, išdo globėjos J. Salaševičienė, Ona Baltrukonienė.

Sekretorius skaito padėkos laišką iš gerb. Ministerio Broniaus Balučio iš Washington, D. C.

Nutarta padėkot Lietuvos valdžiai, majorui Ardickui, prof. Dubineckui, vietiniam miesto majorui, Kultūrinio Darželio pirmin. Wolfram, sekr. Mrs. Zvieck ir kitiems, kurie dalyvavo programoj ir daug darbavo šio Kultūrinio Darželio lietuvių skyriaus naudai.

Taipgi Lietuvių Kultūros Darželis reiškia padėkos žodį laikraščiams, kurie daug ir plačiai rašė apie Kultūrinio Darželio reikalus ir platino kultūrinį darbą.

Vilniaus užgrobimo dieną (spalio 9) nutarta minėt spalio 8-tą (sekmadienį). Išrinkta komisija surengti paminėjimą Šv. Jurgio parapijos Auditorijoj: Jonas Brazauskas, P. Glugodienė, Ag. Grigienė, M. Miščikienė, Julė Salaševičienė. Visų draugysčių prašom minėtą dieną nieko nengrnt.

Kultūrinio Darželio Sąjunga reiškia gilius užuojautos našlėi Onai Pečkaitienei, dviem dukrelėm, sūnui ir giminėms dėl jų vyro, tėvo ir giminiečio Justo

Pečkaitis tragiškos mirties. Velionis buvo Lietuvių Kultūrinio Darželio atstovas ir daug darbavosi jo naudai.

P. Glu-nė, koresp.

PUIKUS TĖVAMS PAVYZDIS

Dažnai girdime, kad lietuvių vaikai nekalba lietuviškai. Jau ni sako — nemokam. Tėvai sako — nenorim.

Nesenai užėjau į vieno lietuvių, Jono Deraus, namus. Pasikalbėjus su tėvais, užsiminėm apie šių dienų svarbų klausimą — jaunimą, kad mūsų jaunimas nekalba tėvų kalba.

Bekalbant patėmijau, kad gražus geltonplaukis vaikučias, gal dešimt metų amžiaus Danieliukas, klausosi senesnių kalbos. Jam prasišalinus kitan kambarin, ūmai girdžiu pažystamą melodiją: "Ant kalno karkliai sūbavo." Pirmiausia melodija, o paskui ir žodžiai. Nutilom visi. Girdžiu jaunųjų balsą dainuojant "Lakštingalėli", "O, kaip aš pas močiutę buvau" ir kitas. Net man ašaros ištryško. To jaunūčio vaikelio kuklus pasirodymas pasiliks mano atmintyje ilgai.

Derų šeimynos nariai visi kalba lietuviškai.

Tai gi mano tokia išvada: jei tu tėvai stengiasi auklėti savo vaikus lietuviškoje dvasioje — vaikai kalbės savo tėvų kalba. Jei tu tėvai apleidžia, nepaiso — nekaltink jaunimo, tik tėvus.

Jei tokius pavyzdžius tėvai teiks savo vaikučiams, tai, be abejojimo, mūsų jaunimas taip greitai neištautės. Svečias

PIRMA KOMUNIJA

Birželio 29 d. 8-tą val. ryto šv. Agnietės parapijoje buvo viešosios mokyklos vaikučių pirmoji šv. komunija, tarpe kurių radosi ir mūsų žinomo katalikų tarpe veikėjo Adomo Padegimo dukrelė Onutė ir Florijono Šaukevičiaus sūnus. Iš tikrųjų, labai gražų išpūdį darė, kad keli šimtai vaikučių artinos prie Dievo stalo ir priėmė į savo nekaltas širdes mūsų Išganytoją. Altoriai buvo neišpasakytai gražiai papuošti gyvomis gėlėmis. Po šv. Komunijos sesutės ir parapijos klebonas visus suvedė į didelę svetainę ir visus skaniai pavalgydino. Paskui suteikė gražius pamokinius, kaip turi katalikai kovoti už savo tikėjimą. Pagaliaus visi vaikučiai buvo apdovanoti tėvų, motinų ir kunigių gražiomis dovanomis.

Tokiu būdu vaikučiams paliko gražus pirmosios šv. Komunijos atminimas. Džukas

LIETUVIŠKŲ KATALIKIŠKŲ DRAUGIJŲ ISTORIŠKA APŽVALGA

Rašo AD. PADEGIMAS

Clevelando Lietuvių Teatrališko Choro Draugystė C. L. T. Choro draugija suorganizuota birželio 28-tą, 1909 m. Tai buvo pirmutinė dailės draugija Clevelando lietuvių tarpe.

1909 m. Clevelande buvo L. R. K. S. A. seimas. Papuošimui minėto seimo susidarė grupelė Clevelando lietuvių pažangesnių vaikinių ir merginų ir sulošė veikalą vardu "Ponai ir Mužikai." Po to jau mūsų veikėjai pilni energijos ir noro veikti, sumanė įsteigti ir šią teatrališką draugiją. Pirmutinis uždavinis buvo, kad sutraukti Clevelando lietuvių jaunuomenę į vieną būrį bendram veikimui meno srityje, kaip tai dainavime ir lošime teatru. Tas laikas buvo sunkiausias draugijos gyvavime. Nors narių turėjo nemažai, bet

DIDELIS JUDEJIMAS ŠV. JURGIO PARAPIJOJ

Birželio mėn. buvo pabaigimas parapijos mokyklos su didele programa, paskui mokyklos vaikučių piknykas, o birželio 25-tą buvo parapijos pirmasis šių metų piknykas.

Susirinko daug žmonių. Po piet prasidėjo šokiai. Į vakarą užėjo dideli juodi debesys ir pradėjo lyt, bet už pusės valandos išsiggiedrijo ir buvo lenktynių programa, kumštinės, su rengtos gerai žinomo lietuvių kumštinių Edvardo (Babe Skrips) Skripkausko. Pats Edvardas dalyvavo programoj, kuri visiems patiko. Dabar liepos mėnesį parapijos darže yra laikomas didelis karivalas su "Ferris wheel, merry-go-round" ir tt. Baigs sekma-dienos vakare, liepos 16.

Liepos 23 bus antrasis parapijos piknykas, toj pačioj vietoj (Haag's Grove), kur buvo pirmasis. Trečias parapijos piknykas bus rugpiučio 20. J. K. V.

Šią savaitę bankai išmokės \$57,000,000. Union Trust ir Guardian bankas, kurio duryks buvo uždarytos balandžio mėnesį, pradės išmokėti depozitoriams nuskirtą nuosimtį šią savaitę. Union Trust mokės 35-tą nuosimtį, o Guardian — 20 nuosimtį. Žmonėms, kurie turi mažiau, negu \$100 depozitų bus prisiūsti čekiai ir nereiks jiems eiti į banką. Kaip išmokės kiems, nēr da pilnai sutarkyta. Dieniniai laikraščiai apie tai praneš. J. K. Venslovas

mažai tokių buvo, kurie būtų buvę gerai apsipažinę su dailės reikalais. Ir taip darbas sunkiai ėjo per kelis mėnesius, nors draugija antrais savo gyvavimo metais jau buvo gerokai sustiprėjus pinigais. Bet štai ir čia ūmai ištiko netikėtas didelis smūgis: kilo draugijos tarpe nesusipratimai bei geriau sakant partvyiškumai ir draugija skilo.

Dalis atsimitusių narių įsteigė kitą chorą po vardu "Mirtos" choras.

Pasitraukus daugeliui narių iš draugijos, tada ir jos veikimas žymiai susilpnėjo.

Bet nežiūrint to didelio smūgio, ačiū nekurių narių veikimui, draugija ūmai sustiprėjo kaip narių skaičium, taip ir pinigais, kai liudyjo šie faktai, kad draugija ne tik ką įstengė save užlaikyti, bet da atliko ir kitus naudingus darbus dėl visuomenės gerovės. Čia reikia pažymėti nekuriuos svarbesnius draugijos nuveiktus darbus, neskaitant jau meno.

Užsiedęs pasauliniam karui Europoje ir kada pasiekė žinios, kad mūsų broliai Lietuvoje bada kenčia ir labai yra reikalinga pagalba, tai ši draugija, nors nebuvo gana turtinga, vienok paaukavo tam tikslui 100 dol. dėl karo nukentėjusiu.

Toliau, įsteigus Clevelando Lietuvių Salės Bendrovę, minėta draugija pritarė tam sumanymui ir nupirko akcijų už 50 dol. (nuo bendrovės). O kiek prisidėjo pinigais ir savo veikimu prie šv. Jurgio parapijos, tai smulkmeniškai būtų sunku ir aprašyti. Da vienas svarbus ir vertas paminėjimo dalykas, tai yra davimas dovanų draugijos nariams, kurie išbuvę draugijoje nemažiau, kaip šešis mėnesius, apsiaveda.

Grįžtam prie to paties klausimo, kiek draugija perleido visokių kliūčių savo gyvavime? 1910 m., kada atsiskyrė dalis narių ir įsteigė "Mirtos" chorą, ši draugija buvo sunkiai parbloškta, bet vienok vėl pilnai sutvirtėjo. Bet štai vėl 1915 m. kilo sumanymas, kad reikia suorganizuoti Vyčių kuopą. Sumanytojai kalbino šią draugiją, kad perkeistų savo vardą Vyčių kuopos vardu. Ir dėl minėtų priežasčių kilo ginčai draugijoje, ir po didelių ginčų dauguma narių atsimitė nuo šios dailės draugijos ir nuėjo prie naujai organizuojamos Vyčių kuopos, palikdami šią draugiją kritiškoje mažumoje. Bet visgi likusieji nariai nenustoję vilties ir su energingu pasidarbavimu draugijai vėl pilnai sustiprėjo, kad iš šalies žiūrint reikėtų stebėtis. Ši draugija pastatė daug veikalų, kaip tai "Genovaitė", "Rūtvilė", "Kerštinga meilė", "Nastutė" (operetė), "Pilnų Kunigaikštis" ir "Jono širdis", penkių veiksnių drama ir daug mažesnių veikalų, kurių negalima būtų smulkmeniškai ir aprašyti. Dainavime irgi visados puikiai atsižymėdavo. Clevelando lietuvių šią dailės draugiją labai mlydavo ir kiekvienam reikale prasydavo patarnauti, kaip tai su dainomis ar vaidinimais.

C. L. T. choras pastaruoju laiku pradėjo silpnėti. Viena, nariams sumažėjus buvo sunku užlaikyti geras dainų mokytojas, antra priežastis, tai namini viešas boikotavimas, kuris daugiausiai ir privertė minėtą draugiją prie galutinio pakrikimo, nors ištikrųjų visi Clevelando lietuvių apgailauja toki šios dailės draugijos likimą. Bet galimybės nebuvo tą įvykį sustabdyti, nes jau clevelandiečiams įgriso tie visi ergeliai ir kiekviena draugija turėjo save gelbėtis, kad nepasidavus tokiam pat likimui.

Tadgi C. L. T. choras tapo galutinai likviduotas 1928 m. Turto pinigais gal ir neturėjo, bet gaidų ir teatrališkiems sta-

VIETINĖS ŽINIOS

SUGAR NOTCH

PAGERBĖ KUNIGA JONĄ ŠUPŠINSKĄ

Liepos 2-rą Sugar Notch šv. Petro ir Povilo parapija, vietos draugijos ir kuopos, pagerbė savo kleboną kun. Joną Šupšinską, išklebonavusį šioj parapijoj jau 15-ką metų.

Tuo tikslu, paslaptomis, par. svetainėj surengė didelį bankietą. Dalyvavo per 300 žmonių — vietinių parapijonų, sukviestų svečių iš kitų parapijų.

Bankietos programa buvo tokia: bankietą atidarė rengėjų komiteto pirmin. S. V. Bagdonas ir programos vedėju paskvietė kun. V. Nanortą iš Hazleton; choras giedojo Amerikos himną "Star Spangled Banner"; kun. Kasakaitis sukalbėjo maldą; Ona Šimkonitūtė solo padainavo "Naktis"; Ad. Kasiulynaitė ir El. Žitkiūtė padainavo duetu; kalbėjo kun. J. K. Miliauskas iš Wilkes-Barre, kun. A. Sinkevičius iš Plymouth ir advokatas F. Lenahan, choras padainavo dainų; kalbėjo monsig. kun. J. V. Miliauskas iš Duryea, adv. M. F. McDonald iš Newton ir kun. J. Inčiūra iš Kingston; Lee Parko Kazakevičių Birutė gražiai dainavo ir deklaravo apie Lietuvą; kalbėjo J. A. Riley; dainavo choras; vakaro vedėjas kun. V. Nanorta iš Hazleton apibudino kun. J. Šupšinsko darbuotę, jo pasižventimą parapijos reikalams ir parapijonų įvertinimą savo klebono.

J. Povilaitienė, iš Ashley, visų rengėjų vardu, įteikė jubiliejantui brangią dovaną.

Kun. J. Šupšinskas savo kalboj pabrėžė, kad visi šioj parapijoj ir kolonijoj darbai yra atsietki pasidėkojant klebono ir parapijonų sutartinam veikimui. Už viską jis išreiškė nuosirdžią padėką.

Bankietė taip pat dalyvavo kun. A. Ežerskis iš Miners Mills, kun. J. Raštutis iš Wanamie, kun. V. Šimkonis iš Pittston (kilęs iš Sugar Notch ir čia tebegyvena jo tėvai), kun. K. Strimaitis iš Schenectady, N. Y., Dr. Stadulis, K. Liegus, Dr. C. Gutauskas, J. Morris, Mr. ir Mrs. J. Riley ir k.

Šio bankietos vyriausiam komitete buvo S. Bagdonas ir M. Povilaitienė. Šie asmenys daugiausia pasidarbavo rengime bankietos: J. Kasiulynas, B. Skučas, S. Bagdonas, J. Nevulis, A. Rimkus, M. Gylis, P. Ulozie-nė, M. Cvilkienė, A. Kasiulynienė, U. Žitkienė, Ilgūnaitienė, Povilaitienė, U. Čenkiene, O. Sinkevičiūtė, M. Kaminskaitė, M. Zigmantavičiūtė, O. Jankauskaitė; išpuošimui svetainės darbavosi: O. Šimkonitūtė, A. Kasiulynaitė, V. Gyltė, M. Skučytė, M. Stankevičiūtė, K. Valčiuskaitė, A. Petrauskaitė, P. Valčiuskaitė, A. Pečiulis, E. Žitkus. Prie stalų patarnavo: N. Cvilkytė, M. Ilgūnaitukė, K. Šmigelskytė, El. Šlabušauskaitė, K. Šlabušauskaitė, Mrs. A. Dawling.

Kaip ši parapija prasidėjo, tai vietos lietuvių tokio gražaus pasilinksminimo niekadoms neturėjo, nes buvo dainų, kalbų ir juokų; žodžiu sakant, publika buvo patenkinta. O jau tų valgių skanumas, tai nei nemanyta, kad merginos ir moterys taip puikiai viską sutaisys.

Komitetas darbavosi, kiek galint, kad tik viskas būtų kuo geriausia, tai dėl to gerai ir pasisekė.

tymams drapanų turėjo gana daug, net ir rakandų turėjo prisipirkusi.

Tai tokia C. L. T. choro dailės draugijos gyvavimo ir jos liūdno likimo istorija.

Šios draugijos prisidėjo prie surengimo šio bankietos: A. L. R. K. M. Sę-gos 41 kp., Ashley, Pa., šv. Vardo dr-ja Sugar Notch, Mergaičių Klubas, L. R. K. S. A. 46 kp. Sugar Notch, L.R.K.S.A. 238 kp. Warrior Run, ir Mergaičių Sodalicija. Tai kaip visi dirbo iš vien, tai ir pelno nemažai iiko ir visas pelnas buvo suteiktas gerb. mūsų klebonui kun. Šupšinskui. Bet kad ir trigubai būtų tiek duota, tai vistiek negalėtum atsilgynt savo gerb. klebonui už jo darbus nuveiktus šioj parapijoj.

Mes sugarienčiai ir apylinkės lietuvių, šios parapijos narių, džiaugiamės turėdami toki gerą kleboną. Kad Dievas duotų mums sulaukt apvaikšioti jo 50 metų sukaktuves šioj parapijoj! Ten buvus

MINERS MILLS

KUNIGO ANT. EŽERSKIO 25-KIŲ METŲ KUNIGYSTĖS JUBILIEJUS

Šių metų liepos 5-tą Miners Mills, Pa., šv. Pranciškaus parapijos klebonas kun. Antanas G. Ežerskis minėjo 25-kių metų kunigystės jubiliejų.

Jubiliejus prasidėjo iškilmingomis pamaldomis šv. Pranciškaus bažnyčioj 10:30 ryto. Mišias celebravo pats jubiliejantas, diakonu buvo kun. J. Inčiūra iš Kingstono, subdiakonu kun. J. Raštutis iš Wanamie; ceremonijeris — kun. V. Nanorta iš Hazleton; pamokslą pasakė kun. J. Šupšinskas iš Sugar Notch.

Laikė mišių specialiai parengtam soste buvo pats Scrantų diecezijos vyskupas T. C. O'Reilly. Po mišių vyskupas pasveikino jubiliejantą ir parapijonus.

Pamaldose taip pat dalyvavo gausinga dvasiškija — lietuvių ir kitataučių, Jėzaus Nukryžiuoto, šv. Kazimiero, šv. Pranciškaus seserys ir parapijonai. Sodalietės ir šv. Vardo draugijų nariai ir vaikučiai dalyvavo organizuotai.

BANKIETAS

Vakare Grant School auditorijoj įvyko jubiliejaus bankietas, kurį surengė parapijos ir vietinių draugijų bei kuopų atstovybė. Didelė graži svetainė prisipildė publika atvykusia pagerbt jubiliejantą. Viso galėjo būt virš 300 žmonių, kurių gan žymų nuosimtį sudarė kitų parapijų ir gan tolimi svečiai.

Pasirodžius jubiliejantui ir garbės svečiams, orkestras užtraukė maršą, po to sekė Amerikos himnas "Star Spangled Banner."

Sukalbėjus maldą, pasidrūtinus vakariene, rengėjų pirmėdis Antanas Adomaitis, šv. Vardo dr. beisbolo lygos lyderis, trumpai suminėjęs šio bankietos surengimo tikslą, toast-masteriu pristatė kun. V. Nanortą, buvusį šv. Pranciškaus par. kleboną. Linksmoj formoj programos vedėjas apibudino jubiliejanto asmenį, jo būdą, jo darbuotę. Jis taip pat pakvietė pakalbėti kun. P. Čėsną iš Mahanoy City, "Garso" redaktorių M. Zujų, kun. K. Strimaitį iš Schenectady, N. Y., kun. A. Sinkevičių iš Plymouth.

Vietinės mergaitės, Jėzaus Nukryžiuoto Seserų išmokytos, išpildė vaizdelį "Tas mūsų tėvelis," akompanavo Regina Rakauskaitė. Vietiniai vaikučiai, irgi seserų išmokiniai, išpildė "Praeities Vaizdelis," kuris atvaizdavo jubiliejanto kun. A. Ežerskio gyvenimą nuo vaiko iki dabartinių laikų. "Kur sapnų grožybė" duetu padainavo Julijona Beganskiūtė ir Ag. Večerkauskaitė; akompanavo muzikas Rauličkis iš Hazleton. Vaizdelį "Sidabro Varpai" išpildė mergaitės. Ir čia seserims prisijėjo padėt daug darbo sugalvojimui ir išmokymui. Visa tai

KUN. ANTANAS EŽERSKIS

buvo rimta ir su skoniu. Choras padainavo "Einu per dvarelį."

Laikė bankietą gražių dovanų įteikė Jėzaus Nukryžiuoto, šv. Pranciškaus, šv. Kazimiero Seserys, Jėzaus Kančios dr., choras, Marijos Vaikelių dr., Pivenskiai.

Paskutinis prabilo pats jubiliejantas kun. A. Ežerskis. Padėkojęs už viską rengėjams ir svečiams, pasižadėjo ir ateity darbuotis savo parapijos ir savo tautos gerovei.

Šios iškilmės parodė, kiek jubiliejantas yra gerbiamas ir mylimas draugų kunigių, parapijiečių ir kitų. Pamaldose ir bankietė dalyvavo, be suminėtu, šie kunigai: monsignoras kun. J. V. Miliauskas iš Duryea, kun. J. Kasakaitis iš Pittston, kun. J. K. Miliauskas iš Wilkes-Barre, kun. J. Karalius iš Shenandoah, kun. J. Tiškus iš Maizville, kun. V. Matulaitis iš St. Clair, kun. J. Kuras iš Scranton, kun. F. Mockus iš Coaldale, kun. S. Dobinis iš Shamokin, kun. V. Šimkonis iš Pittston, kun. V. Mikaitis iš Mahanoy City, kun. Daumantas iš Minersville, kun. J. Kundreckas iš Luzerne, kun. S. Norbutas iš Frackville, klierikas Degutis iš Minersville, keliolika kitataučių kunigių, taip pat gausus būrys Wyoming Klonio pasauliečių veikėjų.

Bankietos rengėjų komitetą sudarė LRKSA. 25 ir 212 kuopų šv. Vardo dr., Jėzaus Nukryžiuoto, Moterų dr., Marijos Vaikelių ir choro delegatai. Darbo turėjo daug, bet tokio didelio bankietos galėtų užvydėt ir daug didesnės parapijos.

buvo paskirtas klebonui šv. Marijos parapiją Eynon. Po 6 mėnesių užėmė šv. Antano parapiją Forest City, kur išbuvo dvyliką ir pusę metų. Iš ten paskirtas į šv. Pranciškaus parapiją Miners Mills, Pa., kur dabar jau ketvirtus metus klebonauja mylimas ne tik senų ir jaunų, o taip pat ir svetintaučių. Vis tai už jo gerus darbus ir pastangas kaip dvasiškuose dalykuose, taip ir parapijos reikaluose. Čia galime priminti jo gerą gospadoriavimą parapijos reikaluose. Dabar tokiuose sunkiuose laikuose papuošė bažnyčią, kleboniją, kapines irgi baigia aptaisyti.

ATIDARĖ SAVO BIZNĮ

Vincas Traigis ilgus metus darbavėsis V. Makelionio bizny, ir daug prityręs, atidarė po savo priežiūra ir vadovybe grosernė ir buėrnė po num. 158 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

Ir kaip matyti, Vincui biznis eina gerai. Ir vietos lietuvių džiaugiasi ir jaunam vertelginiukui linki gražaus pasisekimo naujoje biznio eigoje. "Happy," laikykis! Ir varyk biznį sėkmingai!

MIRĖ

A. a. S. Pagerelskaitė, 21 metų, gyv. 238 Poplar St., Wilkes-Barre. Mirė liepos 5-tą. Paliko tėvus, du brolius ir dvi seseris. Palaidota liepos 8-tą su bažnytinėm iškilmėm šv. Trejybės par. kapuose.

A. a. Rožė Šapurienė, 65 m., gyv. 304 Pringle St., Kingston. Po kelių savaičių ligos mirė liepos 6-tą. Palaidota liepos 10-tą su šv. mišiom. Paliko 3 dukteris, 2 sūnus, 1 brolių ir 8 anūkus. Velionė Kingstone išgyveno 30 metų.

A. a. Marė Varakienė, 54 m., gyv. 83 Wyoming St., Lee Park. Mirė liepos 8-tą, palaidota liepos 10 su bažnytinėm iškilmėm Plymouth šv. Kazimiero par. kapuose. Paliko vyrą, 3 sūnus ir 4 dukteris.

VĖL BANDITAI

Liepos 8-tą, 6:15 vakaro, trys banditai užpuolė Wyoming Brewing Co. ofisą ir pagrobė 4000 dol. grynais ir čekiais pabėgo. Kasierių ir jo du asistentus banditai privertė žiūrėti į sieną, kol jie apsidirbo su registri.

Liepos 8-tą policija iškrėtė Bert Kulp užėgą Shickshinny, Pa. Atrado mūnšainės, kurią konfiskavo. Tai pirmas šioj apielinkėj iškrėtimas ir areštas nuo legalizavimo 3.2 procentų alaus. Kulp neturėjęs laisnio.

Chicago, Ill.—Lienos 4-tą automobilias nelaimėj žuvo lietuvius Stasys Guidis, 21 metų amžiaus.

BRAZIS BROS. -- SIUVEJAI VYRAM IR JAUNIEM VYRAM SIŪTAI IR TOPKOTAI \$12.75 Gatavai Nešiot - Ant Mieros \$16.50 Krautuvi ir Siuvykla — 6905 SUPERIOR AVE.

DELL E. JAKUBS-JAKUBAUSKIENE Laisniuota Graborė—License Funeral Director LITHUANIAN FUNERAL HOME Automobiles and Invalid Car Service 6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio North of Superior at E. 67th St. Tel. Endicott 1763

Tel. Henderson 9292 NIKODEMAS WILKELIS Laisniuotas Lietuvis Graborius ir Balsamuotojas Neturint vietos savo namuose, pas jį galima pašarvoti 6522 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

Tel. Henderson 6716 ST. CLAIR BAKERY Kepa skaniausią ir geriausią ruginę ir kvietinę duoną. Norintieji jos gauti namuose ar krautuviše, kreipkitės pas K. OBELS-OBELIENI 1404 E. 66-TH STREET CLEVELAND, OHIO

LIETUVON PER HAMBURGĄ Mūs nesupanti laivai suteikia progą patogiai keliauti į kuriuos metų sezonu. I ABI PUSI, NEW YORKAS \$173.50 KAUNAS, TREČIA KLASE Savaitiniai išplaukimai. Patogus geležinkelias susisiekimas iš Hamburgo. Informacijų kreipkitės į vietinius agentus arba HAMBURG-AMERICAN LINE 39 BROADWAY, NEW YORK

Vietinės Žinios

SVEČIAI

Trečiadienį, liepos 5-tą, lankėsi Mahnoy City šv. Juozapo par. klebonas kun. P. Česna ir Frackville lietuvių par. klebonas kun. S. Norbutas.

Tą pačią dieną lankėsi iš Chicago atvykęs p. Marijona Abraitienė, Susivienymo Dakta- ro Kvotėjo Dr. A. S. Valibus uošvė ir p. Ona Butrimienė. Su viešniom sykiu lankėsi p. O. Šaliūnienė, p. Valybiene, p. J. Večkienė ir D. Metkiniųtė.

Liepos 11-tą lankėsi Wilkes-Barre LRKSA. 17 kp. narys Juozas Jurgaitis, vienas seniausių švč. Trejybės par. parapijonų, žinomas mechanikas.

CARD PARTY, LAIMEJIMAS, ŠOKIAI

Švč. Trejybės parapijos, šv. Vardo draugijos "baseball" komanda laikys card party, ketvirtadienio vakare, liepos 20, parapijos svetainėje, Meade ir South Sts.

Lošiantiems bus duodamos dovanos ir užkandžiai. Priegtam bus laimėjimas trijų dovanų. Užsibaigus kortų lošimui bus smagūs šokiai prie linksmos muzikos. Atsilankę visi turės "good time."

Kviečia Rengėjai

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS

Ambrose Skiptūnas, kuris per kelis metus laikė barberę Sugar Notch, dabar laiko barberę po numeriu 423 Northampton St., Wilkes-Barre. Jis yra geras barberis. Skuta ir kerpa plaukus švariai ir gerai ir labai pigiai.

Jis yra geras katalikas ir remia lietuvius, tat lietuvių, ypač nuo kalno, neturėtų pamiršti jo.

Wyoming Klonio duonkepiai nuo pereinamojo laikotarpio 10-tos pabrangino duoną. Duonkepiai teisinasi grūdų ir miltų pabrangimu.

KINGSTON

KAIP KINGSTONIEČIAI PAGERBĖ KLEBONĄ

Pirmadienį, liepos 3-čią, Kingstono šv. Marijos par. klebonas kun. Jurgis Inčiūra celebravo 25-kių metų kunigystės sukaktyves.

Ryte, bažnyčioj, jubiliejanto intencija, buvo iškilmingos šv. mišios. Laikė pats jubiliejantas kun. Inčiūra. Asistavo Scranty klebonas kun. J. Kuras — kaip arch kunigas, kun. J. Raštutis iš Wanamie buvo diakonas ir kun. A. Jurgutis iš Bridgeville, Pa. — subdiakonas. Ceremonijerium buvo kun. A. Ežerskis iš Miners Mills. Pamokslą pasakė kun. J. Misius iš Ellsworth, Pa., pasizymėjęs savo iškalbingumu.

Bažnyčia buvo pilna žmonių. Vakare, 8 val., parapijos svetainėje prasidėjo iškilmingas bankietas, kurį surengė parapija ir joje gyvuojančios katalikiškos tautiškos draugijos ir kuopos.

Svetainė buvo išpuošta sidabrinio jubiliejaus spalvomis, raišiais ir parašais.

Jubiliejantui su garbės svečiais atvykus septyniolika, parapijos choras, muziko-važgon. J. J.

Šaučiūno vedamas, užtraukė "Ilgiausių Metų" ir Amerikos himnų.

Kun. J. Šupšinskui sukalbėjus malda, prasidėjo vakariene, kurią pagamino rengėjos šeimnininkės. Vakariene metu, muz. Šaučiūnui vedant, choras ir visa publika dainavo liaudiškas daineles.

Rengėjų komiteto vice-pirmininkas Juozas Čepanionis, užvadodamas sergantį pirmininką Juozą Venšauską, trumpai pabriežė šio bankieto tikslą ir pristatė kun. K. Strimaitį iš Schenectady, N. Y., būti programos vedėju.

Kalbėjo kun. J. Kuras iš Scranty, adv. J. S. Lopatto ir kun. J. Šupšinskas iš Sugar Notch.

Merginų choras, vadovaujant J. J. Šaučiūnui, šauniai padainavo "Plaukė Nemunėlis," vyrų choras — "Vai, tu žirge."

Klonio juokdariai linksmitojai Albinas Šeporaitis ir Kazys Šakočius juokais ir dainelėmis linksmino jubiliejantą ir svečius; K. Šakočius ir Elena Sadauskaitė padainavo duetu "Ant krašto marių," E. Sadauskaitė solo — "Dūnojaus valcas," Strauso (lietuviškam vertime), "Lietuva brangi" ir dzūkišką "Šių nakelių;" choras: "Tas ne broliis," "Lėk, sakalėli." Juokai ir visi meniški numeriai praėjo dideliu pasisekimu ir susilaukė publikos gausių plojimų.

Visų rengėjų vardu linkėjo ir didelę dovaną jubiliejantui įteikė Anelė Jokubauskaitė. Bukietus įteikė rengėjų komitetas, M. Dabkevičienė, Mr. ir Mrs. V. Burbulai.

Paskutinis prabilo pats jubiliejantas kun. J. Inčiūra. Nuosirdžiai padėjo visiems rengėjams, visoms draugijoms ir kuopoms už bankietą, dovanas ir linkėjimus. Kadangi kiti kalbėtojai pabriežė, kad Kingstono dideli ir gerai sutvarkyti parapijai te trūksta tik parapijinės mokyklos, klebonas jubiliejantas pareiškė vilčių, kad sumažėjus bedarbei ir depresijai parapija ir to gali susilaukti. Pritarimas mokyklai yra didelis, tą buvo galima matyti iš gausių plojimų iškilus šį klausimą. Susilaukus parapijinės mokyklos, kingstoniečiai padaryti paskutinį svarbų žingsnį prie tikybinio ir tautinio susipratimo.

Bankietas užbaigtas malda, kurią sukalbėjo jubiliejantas, o choras su publika užtraukė Lietuvos himną.

Bankietas taip pat dalyvavo svečiai nuo Pittsburgho — kun. J. Misius, kun. A. Jurgutis, kun. P. C. Česna ir kun. V. Mikai-

tis iš Mahanoy City, kun. V. J. Nanorta iš Hazleton, ir daug Wyoming Klonio įžymesnių veikėjų — dvasiškių ir pasauliečių.

Prie jubiliejaus paminėjimo prisidėjo: parapijos komitetas, LRKSA. 1-ji ir 209 kp., Sodalietės, par. choras, Saldžiausios širdies moterų dr., šv. Vardo dr., šv. Vincento dr., Jaunų Moterų P. Klubas ir S. L. A. 1-ji kuopa. Vyriausioj valdyboj darbovosi: J. Venšauskas — pirmininkas, J. Čeponis — vice pirm., Barbara Brusokienė — rašt., A. Jokubauskaitė — išdin. Programos komisijoj J. J. Šaučiūnas, V. Kamarauskas, J. Venšauskas, A. Jokubauskaitė.

Vyriausia ir visos kitos komisijos, kaip bilietų, valgių, sveatinės prirėngimo ir išpuošimo ir presos savo uždavinius stengėsi atlikti kuo geriausia, užtai jubiliejinis bankietas visais žvilgsniais pavyko.

LRKSA. 1-MOS KUOPOS NARIAMS

Sekmdienį, liepos 16-tą, 1-mos kuopos susirinkimas prasidės lygiai 12-tą val. dienos (ne vasaros laiku paprastai prasideda 1 val. p. p.). Visi nariai ypač kurių duoklės užsilikę, ateikite ir užsimokėkite. Bus raportų ir svarstymų.

Bus pusmėčio atskaita. Kiekvienam nariui svarbu žinot, kaip kuopa stovi su finansais. Jaunamei duoklės taip pat bus mokamos.

Kp. rašt. Jonas Kučinskas

JUOZO VENŠLAUSKO SVEIKATA PABLOGĖJUS

Pereitam "Garso" Nr. buvo pažymėta, kad Juozas Venšauskas, LRKSA. 1 kp. pirmininkas, 4-tos apskrities vice-pirmininkas, sveiksta. Žinia buvo paskubinta, nes šiomis dienomis dešinės akies stovis pablogėjęs, skausmai padidėję. Kaip greit pagis, tuo tarpu sunku pasakyti

KAS NORI SŪRIO IR SMETONOS

Sūris ir smetona yra lietuviškas valgis, kurį mėgsta ir čia augęs jaunimas.

Geriausius sūrius, smetoną ir sviestą padaro Balevičienė ir Kupstienė.

Kazys Kupstas ir Juozas Balevičius turi farmas Loyalville keturios mailės nuo Harvey's Lake. Abiejų šeimynos priklauso Susivienyme.

Balevičių ir Kupstų sūriai smetona ir sviestas yra gerai žinomi po Kingstoną, Edwardsville ir kitur.

Sūriai daroma labai švariai ir nesigailima į juos smetonos.

Reikalui esant, kreipkitės pas Balevičienę ir Kupstienę sūrių, smetonos ir sviesto.

Pereitą šeštadienį Mrs. Balevičienė pavaišino mane šilta rugine duona ir šviežiai sumuštų sviestu, ko nebuvau valgęs virš dvidešimt metų. Rap.

ELMHURST, PA.

VIESA PADĖKA

Ir vėl didis džiaugsmas pripildė visų Sesūčių širdis.

Cambridge, Mass., Nckalto Prsidėjimo Panelės švč. draugijos narės surengė "šoki" ir "whist party" mūsų naudai. Sirdingiausia padėka gerb. kun. P. Juškaičiui, nes jis paragino ir pavelino narėms rengt šį vakarėlį. Kadangi nelaimė prisilėgė mus, ši draugija atėjo mums į pagalbą. Šios draugijos narės plačiai žinomos dėl jų gailėstinumo pavargėliams; sužinojusios apie mūsų vargą surengė vakarą mūsų naudai. Pelnu buvo \$333.00.

Kitą atlyginimą mes negalime suteikti, kaip tik atminti jumis savo maldose. Taipgi ir iš vaikelių lūpų kasdien skambės: "Dieve, palaimink mūsų geradarius ypatinai Nckalto Prsidėjimo Panelės švč. draugijos nares."

Tariame ačiū gerb. kun. A. Ežerskiui, Miners Mills, Pa., klebonui, už surengimą kelių vakarėlių mūsų naudai ir už suteiktą mums kolektą. Tegul Dievas jam atlygina!

CONDENSED STATEMENT AS OF JUNE 30, 1933

First National Bank, Wilkes-Barre

ASSETS:

Loans and Discounts	\$4,946,074.63
U. S. Gov. Bonds	2,212,385.63
Other Bonds	3,510,831.11
Due From U. S. Treasurer	37,500.00
Banking House	332,028.20
Furn. and Fixtures	
Other Real Estate	424,437.58
Cash and Reserves	662,614.75

Totals \$12,125,871.90

LIABILITIES:

Capital Stock	\$ 750,000.00
Surplus—Undivided Profits and Reserves	2,114,846.71
Circulation	750,000.00
Dividend Check Unpaid	45,000.00
Deposits	8,466,025.19

Totals \$12,125,871.90

AN ACCOUNT WITH THE FIRST NATIONAL HAS BEEN

A FIRST CLASS INVESTMENT FOR 70 YEARS

LIETUVIŲ HOLY NAME BASEBALL LYGA

Pereito sekmdienio, liepos 9, žaidimų pasekmės					
Kingstonas supliekė Plymouthą	Kingstone.	Score 5 to 0. Buvo smarkus žaidimas. J. Yarmal iš Kingstono "pitcher a no hit—no run," išmušdamas 10 vyrų, kuomet Soroka iš Plymoutho atvedino 7 Kingstono batters.			
Pitchers: A. Soroka — Plymouth, J. Yarmal — Kingstone.	Miners Mills nuveikė Wanamic.	Score 15 to 3. Žaidimas įvyko Meehan Parke, Miners Mills.			
Pitchers: Farrel — Wanamic, J. Uždavinis — Miners Mills.	Pittstonas nuveikė Wilkes-Barre.	Score 5 to 2.			
Žaidimai įvyko Fourth Ward lauke, Pittstone.	Pitchers: A. Balkūnas—Pittston, Kubilius — Wilkes-Barre.	Sekantį sekmdienį, liepos 16, žaidimai įvyks sekančiose vietose:			
Kingstonas su Wanamic, Kirmar Park, Wanamic.	Miners Mills su Sugar Notch, Meehan Field, Miners-Mills 1 val. po pietų.	Pittston su Luzerne, Connolly Field, Luzerne.			
Plymouth su Wilkes-Barre, Casey Park, Wilkes-Barre.	Lygos stovis sekantis	Won Lost Pct			
Plymouth	7	2	778		

Plymouth iki šiol stovi aukščiausiai. Pittston su Miners Mills antroj vietoj.

Dvi aukščiausia stovinčios komandos turės persiimti Lietuvių Dienoj, Labor Day, už ką laimėtojai gaus dovaną.

Wilkes-Barre komanda stovi antra nuo paskutinių. Žaidimė juos vadina džentelmenais, bet vargiai jie galės pasivyti Plymouthą, Pittstoną ir Miners-Mills.

Biznierių, Skelbkitės "Garse"

GEORGE'S HOTELIS

Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Žemos kainos. Greitas ir mandagus pataravimas. Prieš pat geležinkelio stotį.

Tėmykit numerį: 88 East Market Street Wilkes-Barre, Pa. Jurgis Vaišnis, Savininkas.

PUBLIKAI

Birželio 30, 1933

Toliau neatidėliojant, kad sutaukint knygų rodomą vertinimą su dabartiniu po-depresiniu rinkos vertinimu, The Wyoming National Bank pakeitė savo paskolų ir investmenų sumas sulig šių dienų rinkos (marketo) vertės. Visa tai buvo užbaigta pirm šio steitmento (pranešimo) paskelbimo.

Manoma, kad paskelbtos sumos yra tikros ir galutinės ir kad priediniai reikalavimai nebus reikalingi.

DORRANCE REYNOLDS, Prezidentas.

THE Wyoming National Bank

WILKES-BARRE, PA. WEST MARKET AT FRANKLIN STREET

CONDENSED STATEMENT . . . JUNE 30, 1933

RESOURCES	
Cash in Vaults and in Banks	\$1,055,276.83
U. S. Government Securities	1,082,148.44
Other Bonds and Securities	1,407,327.26
Redemption Fund with United States Treasurer	25,000.00
Loans and Discounts	3,972,298.51
Banking House, Furniture and Fixtures	496,476.84
Union Savings Bank and Trust Co. Assets in Liquidation	642,935.41
Other Real Estate	341,047.15
Other Assets	9,054.04

\$9,031,564.48

LIABILITIES	
Capital Stock	\$ 500,000.00
Surplus Fund	500,000.00
Undivided Profits	252,759.15
National Bank Circulation	500,000.00
Due to Banks	33,491.46
Deposits	6,861,016.32
United States Deposits	344,297.55

\$9,031,564.48

TRUST FUNDS	
Mortgages	\$1,568,911.90
Other Investments, etc.	7,123,245.54
Cash Balance	236,591.14

Total Trust Funds \$8,928,748.58

OFFICERS

Dorrance Reynolds.....President
Charles M. Austin, Asst. to President
Theodore S. Barber..Vice-President
Z. Platt Bennett.....Vice-President
Harold N. Rust.....Vice-President
Theodore Alexander.....Cashier
Charles R. Kelchner...Asst. Cashier
Ridgway B. Espy.....Trust Officer
Sterling L. Wandell.....Auditor

DIRECTORS

DORRANCE REYNOLDS
THEODORE S. BARBER
CHARLES DORRANCE
Z. PLATT BENNETT
JOHN H. BROOKS
RIDGWAY B. ESPY
CHARLES E. ASH
F. H. SILVERNAIL
L. A. TOMPKINS
W. A. VALENTINE
ROBERT C. MINER
HAROLD N. RUST
LAWRENCE B. JONES
JOHN C. HADDOCK
NEIL CHRISMAN
PATRICK F. KIELTY

Compliments of Tel. 7-0931

DR. A. J. VALIBUS Gydytojas ir Chirurgas

106 Church St., Edwardsville, Pa.
Nuo 9-nyų iki 10-tos rytais
Nuo 1-mos iki 3-čios po pietų
Nuo 6-tos iki 8-tos vakare
Sekmdieniais ir šventadieniais pagal sutartį.